

Kommunledningsförvaltningen

2026-01-22

Sammanträdande organ

Kommunstyrelsen

Tid

2026-01-28 klockan 08:30

Plats

KTS-salen, Vita Huset

Nr

Ärende

Beteckning

1 Fastställande av dagordning

Information

2 Kommunstyrelsens verksamhetsområde
- Fastighetsprocessen

3 Omvärldsbevakning
- Sörmlands Entreprenörförening

4 Uppdrag, händelser, projekt
- Upp och hoppa-dagen

Ärenden till kommunfullmäktige

5 Utökat verksamhetsområde för allmänt
dricksvatten och spillvatten för Stensättersskolan KS/2025:218

6 Utökat verksamhetsområde för allmänt vatten,
spillvatten och dagvatten på Lövåsen Uppsala KS/2025:216

7 Utökat verksamhetsområde för allmänt vatten och
spillvatten i Trolldalen. KS/2025:217

8 Revidering av stadgarna för Katrineholms
kommuns miljöpris KS/2025:500

9 Svar på motion - Införa projektet "seniorer i
skolan" KS/2025:329

10 Svar på motion om att minska den politiska
organisationen KS/2025:457

Ärenden till kommunstyrelsen

11 Avtal Katrineholms Golfklubb KS/2026:17

12 Yttrande över Produktivitetskommissionens
betänkanden Goda möjligheter till ökat välbefinnande
(SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat
välbefinnande (SOU 2025:96) KS/2025:419

13 Svar på remiss Trafikförsörjningsprogram för
Sörmland 2026-2035 KS/2025:425

14 Länsstyrelsens inspektionsrapport av
överförmyndarnämnden 2025 KS/2025:504

Kommunledningsförvaltningen

15	Revidering av informationshanteringsplanen - hösten 2025	KS/2025:369
16	Ansökan om bidrag till Katrineholms Jazz- och Bluesfestival 2026	KS/2025:502
17	Val av ersättare i personalutskottet	KS/2023:44
18	Entledigande och val av representant till Stygruppen för Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK)	KS/2023:58

Anmälningssärenden

19	Anmälan om delegationsprotokoll
20	Meddelanden

Johan Söderberg (S)
Ordförande

Utökat verksamhetsområde för allmänt dricksvatten och spillvatten för Stensättersskolan

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om en utökning av verksamhetsområdet för nyttigheterna dricksvatten och spillvatten för Stensättersskolan.

Sammanfattning av ärendet

Enligt lag om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412), §6 ska kommunen besluta om verksamhetsområde om det finns behov av allmänna vattentjänster. Verksamhetsområde är det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster ska ordnas genom en allmän va-anläggningen. Behovet uppkommer om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa och/eller miljön behöver ordnas dricksvatten, spillvatten och/eller dagvatten för befintlig eller blivande bebyggelse i ett större sammanhang. Verksamhetsområdet ska fastställas av kommunfullmäktige.

När ett verksamhetsområde har fastställts är huvudmannen skyldig att snarast tillse att allmänna vattentjänster anordnas där behov finns enligt 6§ vattentjänstlagen. Genom beslutet om verksamhetsområde blir lagens offentlighetsregelsystem med dess rättigheter och skyldigheter gällande för huvudmannen och fastighetsägarna inom området.

För verksamhetsområdet vid Stensättersskolan ska beslut fattas för vattentjänsterna/nyttigheterna dricksvatten och spillvatten. Områdets avgränsning redovisas på bifogad karta. Fastigheter som innefattas i verksamhetsområdet redovisas i fastighetsförteckningen.

Ärendets handlingar

- Karta
- Fastighetsförteckning
- Yttrande från Sörmland Vatten, 2025-09-24

Ärendebeskrivning

Enligt propositionen till den nu gällande lagen om allmänna vattentjänster (Prop. 2005/06:78) är vattenförsörjning och avloppshantering ett sådant allmänt intresse att kommunerna måste anses ha befogenhet att ordna sådana tjänster. Ansvaret att anordna

2025-08-21

KS/2025:218 - 4.14.1 -
Planera och utreda
vatten och avlopp

sådana tjänster uppkommer med hänsyn till hälso- och miljöskyddet då det behövs anordnas i ett större sammanhang. Då ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning. (SFS 2006:412, Lag om allmänna vattentjänster)

Det har i praxis kommit att innebära att behovet måste röra fler än ett fåtal fastigheter, cirka 20–30 fastigheter. Det är dock möjligt att utöka verksamhetsområdet för endast en eller ett fåtal fastigheter om de ligger i anslutning till redan existerande samlad bebyggelse med verksamhetsområde (Prop. 2005/06:78).

Bygg- och miljönämnden beslutade 2016-11-02 att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en ny detaljplan för området. Detaljplanen syftar till att möjliggöra för en etablering av en skola för cirka 600 elever. I samband andra utökningar av verksamhetsområden har frågan om utökat verksamhetsområde för allmänna vattentjänster aktualiserats även för Stensättersskolan. Ärendet har remitterats till Sörmland vatten och avfall AB.

Förvaltningens bedömning

Det berörda området har ett planmässigt nära samband med befintlig bebyggelse på Norr då planområdet ligger i direkt anslutning till befintlig bebyggelse och verksamhetsområde där allmänt VA finns utbyggt. Det befintliga verksamhetsområdet innefattar hela Katrineholms tätort och exploateringen kommer att innebära att mark tillhörande 1 fastighet tillkommer. Utifrån nuvarande dricksvatten och spillvattenförsörjning i närområdet bedöms det finnas behov av både allmänt dricksvatten och allmänt spillvatten. Dagvatten från fastighet och gata ingår inte i det utökade verksamhetsområdet utan hanteras i stället lokalt.

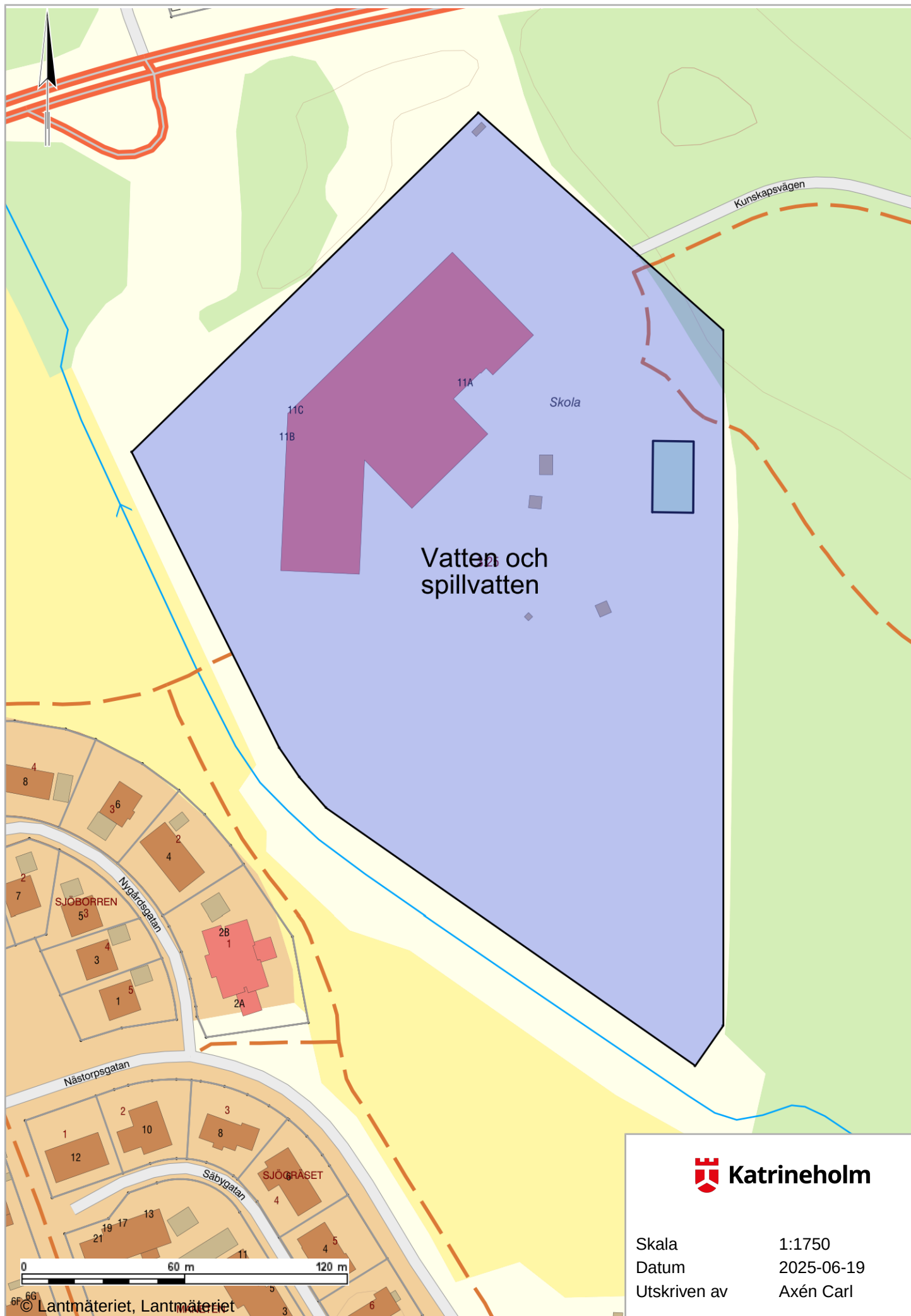
Carl Axén
Planarkitekt

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Sörmland Vatten och Avfall AB

Berörda fastighetsägare

Katrineholm

Skala

1:1750

Datum

2025-06-19

Utskriven av

Axén Carl

Bilaga 2, Fastighetsförteckning

1. GERSNÄS 3:25

Vår handläggare

Helén Bergman Fransson
Planeringssamordnare

Datum

2025-09-24

Vår beteckning

105975:3534

Er beteckning

KS/2025:218

carl.axen@katrineholm.se
samhallsbyggnadsforvaltningen@
katrineholm.se

Yttrande på förslag utökat verksamhetsområde för allmänt vatten och spillvatten för Stensättersskolan, Katrineholms kommun

Samhallsbyggnadsförvaltningen har givit Sörmland Vatten och Avfall AB (nedan Sörmland Vatten) möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende.

Verksamhetsområde för allmänt VA ska inrättas i enlighet med 6§ lagen om allmänna vattentjänster: *Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse.*

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Efter granskning av förslaget på utökat verksamhetsområde har Sörmland Vatten följande redaktionella synpunkter:

I rubriken står även dagvatten med, vilket framgår i texten att det inte finns behov för vattentjänsten dagvatten utan dagvatten ska hanteras lokalt. Stryk dagvatten från rubriken.

I förslaget står det allmänt vatten, Sörmland Vatten rekommenderar för att det ska vara tydligt att skriva allmänt dricksvatten istället.

Katrineholm 2025-09-24

Helén Bergman Fransson
Sörmland Vatten och Avfall AB

Post- och fakturaadress

Sörmland Vatten och Avfall AB
Vingåkersvägen 18
641 51 Katrineholm

Orgnr: 556742-9302
Regnr för moms: SE556742930201
Företaget innehar F-skattebevis
Styrelsens säte: Katrineholm

Telefon: 0150-800 100
Fax: 0150-800 199
E-post: kundservice@sormlandvatten.se
Webb: www.sormlandvatten.se

Utökat verksamhetsområde för allmänt dricksvatten, spillvatten och dagvatten på Lövåsen Uppsala.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om en utökning av verksamhetsområdet för nyttigheterna dricksvatten, spillvatten och dagvatten för Lövåsen Uppsala.

Sammanfattning av ärendet

Enligt lag om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412), § 6, ska kommunen besluta om verksamhetsområde om det finns behov av allmänna vattentjänster. Verksamhetsområde är det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster ska ordnas genom en allmän va-anläggning. Behovet uppkommer om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa och/eller miljön behöver ordnas dricksvatten, spillvatten och/eller dagvatten för befintlig eller blivande bebyggelse i ett större sammanhang. Verksamhetsområdet ska fastställas av kommunfullmäktige.

När ett verksamhetsområde har fastställts är huvudmannen skyldig att snarast tillse att allmänna vattentjänster anordnas där behov finns enligt, § 6, vattentjänstlagen. Genom beslutet om verksamhetsområde blir lagens offentlighetsregelsystem med dess rättigheter och skyldigheter gällande för huvudmannen och fastighetsägarna inom området.

För verksamhetsområdet på Lövåsen Uppsala ska beslut fattas för vattentjänsterna/nyttigheterna dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Områdets avgränsning redovisas på bifogad karta. Fastigheter som innefattas i verksamhetsområdet redovisas i fastighetsförteckningen.

Ärendets handlingar

- Karta
- Fastighetsförteckning
- Yttrande från Sörmland Vatten, 2025-09-04

Ärendebeskrivning

Enligt propositionen till den nu gällande lagen om allmänna vattentjänster (Prop. 2005/06:78) är vattenförsörjning och avloppshantering ett sådant allmänt intresse att

2025-08-21

KS/2025:216 - 4.14.1 -
Planera och utreda
vatten och avlopp

kommunerna måste anses ha befogenhet att ordna sådana tjänster. Ansvar att anordna sådana tjänster uppkommer med hänsyn till hälso- och miljöskyddet då det behövs anordnas i ett större sammanhang. Då ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning. (SFS 2006:412, Lag om allmänna vattentjänster)

Det har i praxis kommit att innebära att behovet måste röra fler än ett fåtal fastigheter, cirka 20–30 fastigheter. Det är dock möjligt att utöka verksamhetsområdet för endast en eller ett fåtal fastigheter om de ligger i anslutning till redan existerande samlad bebyggelse med verksamhetsområde (Prop. 2005/06:78).

Bygg- och miljönämnden beslutade den 7 februari 2018 att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en ny detaljplan för området. Detaljplanen syftar till att möjliggöra ny mark för bilservice, drivmedelsförsäljning, samt övriga verksamheter. I samband med genomförandet av planen har frågan om utökat verksamhetsområde för allmänna vattentjänster aktualiserats. Ärendet har remitterats till Sörmland vatten och avfall AB.

Förvaltningens bedömning

Det berörda området har ett planmässigt nära samband med befintlig bebyggelse på Lövåsen då planområdet ligger i direkt norr om befintlig bebyggelse och verksamhetsområde där allmänt VA finns utbyggt. Det befintliga verksamhetsområdet innefattar hela Katrineholms tätort och exploateringen kommer att innebära att mark tillhörande 6 fastigheter tillkommer. Antalet fastigheter kommer att öka i samband med att fler verksamheter etablerar sig i området. Utifrån nuvarande vattenförsörjning i närområdet bedöms det finnas behov av allmänt dricksvatten, allmänt spillvatten och allmänt dagvatten, både för fastighet och gata.

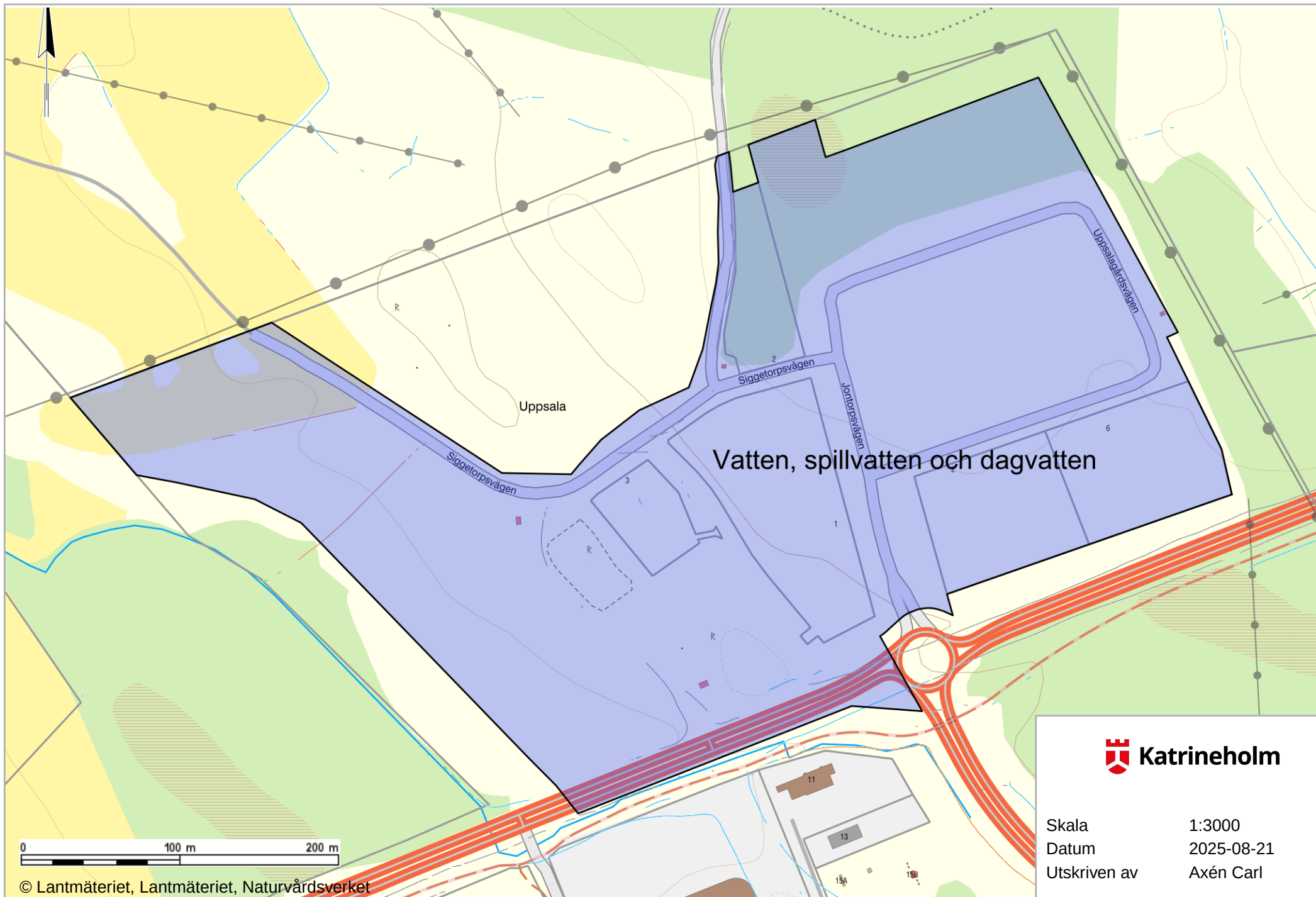
Carl Axén
Planarkitekt

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Sörmland Vatten och Avfall AB

Berörda fastighetsägare

Bilaga 2, Fastighetsförteckning

1. LÖVÅSEN 3:7
2. LÖVÅSEN 3:8
3. LÖVÅSEN 3:9
4. LÖVÅSEN 3:10
5. LÖVÅSEN 3:11
6. Del av LÖVÅSEN 3:1

Vår handläggare

Helén Bergman Fransson
Planeringssamordnare

Datum

2025-09-24

Vår beteckning

105973:3532

Er beteckning

KS/2025:216

carl.axen@katrineholm.se
samhallsbyggnadsforvaltningen@
katrineholm.se

Yttrande förslag utökat verksamhetsområde för allmänt vatten, spillvatten och dagvatten på Lövåsen Uppsala, Katrineholms kommun

Samhallsbyggnadsförvaltningen har givit Sörmland Vatten och Avfall AB (nedan Sörmland Vatten) möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende.

Verksamhetsområde för allmänt VA ska inrättas i enlighet med 6§ lagen om allmänna vattentjänster: *Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse.*

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Efter granskning av förslaget på utökat verksamhetsområde har Sörmland Vatten nedanstående synpunkter på förslaget.

I förslaget står det allmänt vatten, Sörmland Vatten rekommenderar för att det ska vara tydligt att skriva allmänt dricksvatten istället.

Då området inte är avsett för bostäder utan för verksamheter vill Sörmland Vatten lyfta fram att allmänna vattentjänster och verksamhetsområden för allmänt VA i första hand är avsedda för hushållsändamål. Sörmland Vatten kan inte garantera att det finns kapacitet för processvatten till verksamheterna i området.

Sista meningen under ärendebeskrivning är otydlig då området inte har någon nuvarande vattenförsörjning. *"Utifrån nuvarande vattenförsörjning i området bedöms det finnas behov av allmänt vatten, allmänt spillvatten och allmänt dagvatten."* Förslag på annan formulering: Området bedöms ha behov av allmänt dricksvatten, spillvatten och dagvatten.

Katrineholm 2025-09-24

Helén Bergman Fransson
Sörmland Vatten och Avfall AB

Post- och fakturaadress

Sörmland Vatten och Avfall AB
Vingåkersvägen 18
641 51 Katrineholm

Orgnr: 556742-9302
Regnr för moms: SE556742930201
Företaget innehar F-skattebevis
Styrelsens säte: Katrineholm

Telefon: 0150-800 100
Fax: 0150-800 199
E-post: kundservice@sormlandvatten.se
Webb: www.sormlandvatten.se

Datum
2025-06-19

Vår beteckning
KS/2025:217 - 4.14.1 -
Planera och utreda vatten
och avlopp

Mottagare:

Vår handläggare
Carl Axén

Handläggare telefon
0150-577 94

Handläggare e-post
carl.axen@katrineholm.se

Utökat verksamhetsområde för allmänt dricksvatten och spillvatten i Trolldalen

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta om en utökning av verksamhetsområdet för nyttigheterna dricksvatten och spillvatten för tillkommande villabebyggelse i Trolldalen etapp 2.

Sammanfattning av ärendet

Enligt lag om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412), §6 ska kommunen besluta om verksamhetsområde om det finns behov av allmänna vattentjänster. Verksamhetsområde är det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster ska ordnas genom en allmän va-anläggning. Behovet uppkommer om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa och/eller miljön behöver ordnas dricksvatten, spillvatten och/eller dagvatten för befintlig eller blivande bebyggelse i ett större sammanhang. Verksamhetsområdet ska fastställas av kommunfullmäktige. När ett verksamhetsområde har fastställts är huvudmannen skyldig att snarast tillse att allmänna vattentjänster anordnas där behov finns enligt 6§ vattentjänstlagen. Genom beslutet om verksamhetsområde blir lagens offentligrättsliga regelsystem med dess rättigheter och skyldigheter gällande för huvudmannen och fastighetsägarna inom området.

För verksamhetsområdet i Trolldalen ska beslut fattas för vattentjänsterna/nyttigheterna dricksvatten och spillvatten. Områdets avgränsning redovisas på bifogad karta. Fastigheter som innefattas i verksamhetsområdet redovisas i fastighetsförteckningen.

Ärendets handlingar

- Karta
- Fastighetsförteckning
- Yttrande från Sörmland Vatten, 2025-09-09

Ärendebeskrivning

Enligt propositionen till den nu gällande lagen om allmänna vattentjänster (Prop. 2005/06:78) är vattenförsörjning och avloppshantering ett sådant allmänt intresse att kommunerna måste anses ha befogenhet att ordna sådana tjänster. Ansvaret att anordna sådana tjänster uppkommer med hänsyn till hälso- och miljöskyddet då det behövs anordnas i ett större sammanhang. Då ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning. (SFS 2006:412, Lag om allmänna vattentjänster)

Det har i praxis kommit att innebära att behovet måste röra fler än ett fåtal fastigheter, cirka 20–30 fastigheter. Det är dock möjligt att utöka verksamhetsområdet för endast en eller ett fåtal fastigheter om de ligger i anslutning till redan existerade samlad bebyggelse med verksamhetsområde.

Bygg- och miljönämnden beslutade 2021-02-03 att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en ny detaljplan för området. Detaljplanen möjliggör för att 14 villafastigheter tillkommer sydöst om den redan bebyggda etapp 1. För etapp 1 har en gemensamhetsförening för dricksvatten och avlopp bildats, gemensamhetsanläggningen är ansluten till det allmänna VA-nätet. I samband med genomförandet av etapp 2 har frågan om utökning av verksamhetsområde för allmänna vattentjänster aktualiserats. Ärendet har remitterats till Sörmland vatten och avfall AB.

Förvaltningens bedömning

Det berörda området ligger nära befintliga allmänna VA-ledningar för dricks- och spillvatten. Det befintliga verksamhetsområdet innefattar hela Katrineholms tätort och utökningen kommer att innebära att 14 bostadsfastigheter tillkommer. Utifrån närheten till allmänna VA-ledningar bedöms det vara den miljö- och hälsomässiga bästa lösningen för att tillgodose tillkommande bebyggelses behov av dricksvatten och spillvatten. Dagvatten från fastighet och gata ingår inte i det utökade verksamhetsområdet utan hanteras i stället lokalt.

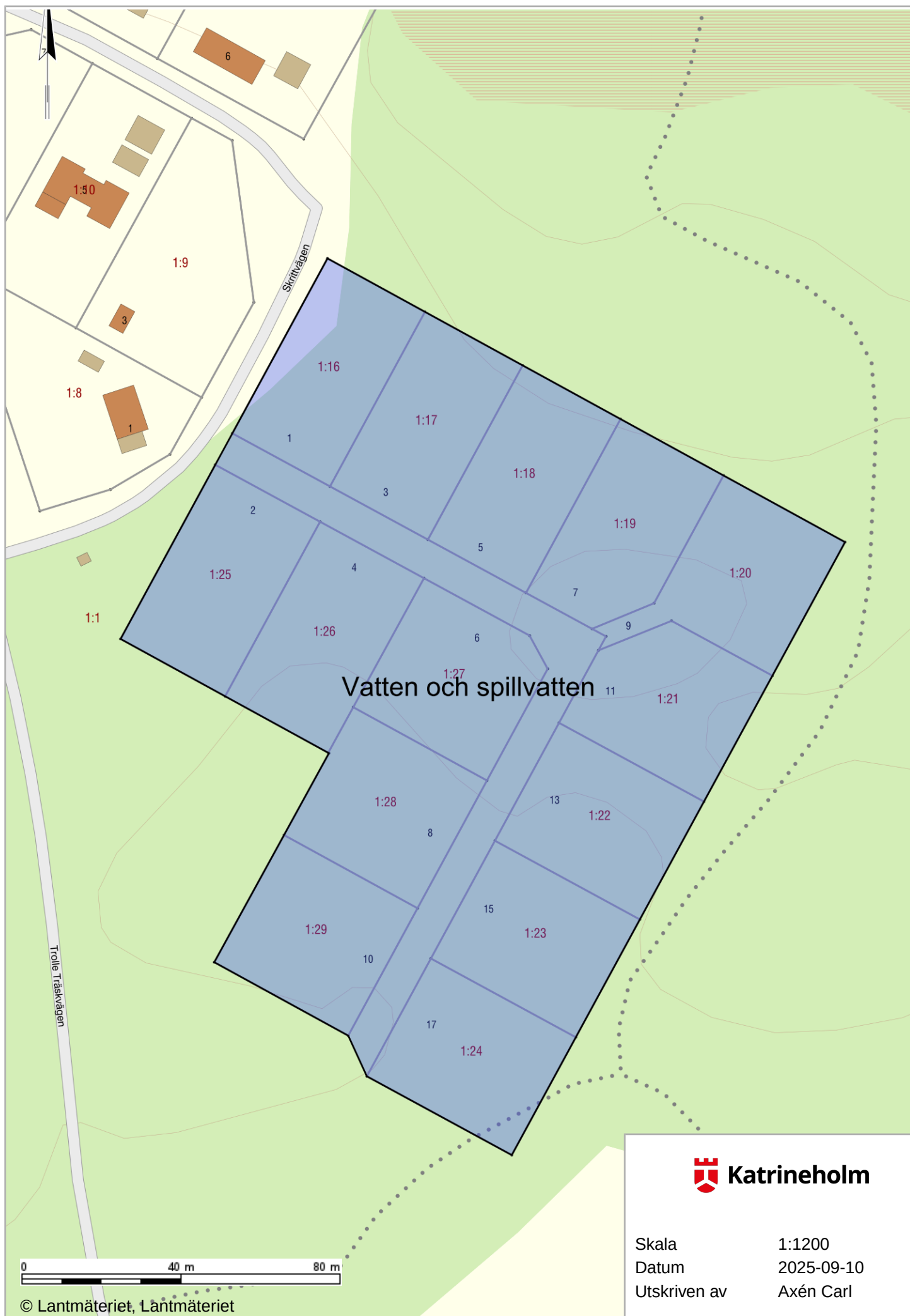
Carl Axén
Planarkitekt

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Sörmland Vatten och Avfall AB

Berörda fastighetsägare

Bilaga 2, Fastighetsförteckning

1. TROLLEDALEN 1:16
2. TROLLEDALEN 1:17
3. TROLLEDALEN 1:18
4. TROLLEDALEN 1:19
5. TROLLEDALEN 1:20
6. TROLLEDALEN 1:21
7. TROLLEDALEN 1:22
8. TROLLEDALEN 1:23
9. TROLLEDALEN 1:24
10. TROLLEDALEN 1:25
11. TROLLEDALEN 1:26
12. TROLLEDALEN 1:27
13. TROLLEDALEN 1:28
14. TROLLEDALEN 1:29
15. Del av TROLLEDALEN 1:1

Vår handläggare

Helén Bergman Fransson
Planeringssamordnare

Datum

2025-09-09

Vår beteckning

105974:3533

Er beteckning

KS/2025:217

carl.axen@katrineholm.se
samhallsbyggnadsforvaltningen@
katrineholm.se

Yttrande förslag utökat verksamhetsområde för allmänt vatten, spillvatten och dagvatten i Trolldalen, Katrineholms kommun

Samhallsbyggnadsförvaltningen har givit Sörmland Vatten och Avfall AB (nedan Sörmland Vatten) möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende.

Verksamhetsområde för allmänt VA ska inrättas i enlighet med 6§ lagen om allmänna vattentjänster: *Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse.*

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Efter granskning av förslaget på utökat verksamhetsområde har Sörmland Vatten nedanstående synpunkter på förslaget.

Förslaget omfattar bebyggelse som bebyggts i två etapper. Den första etappen består av fastigheterna Trolldalen 1:8-1:15. Fastigheterna i etapp 1 har bildat en gemensamhetsanläggning för dricks- och spillvatten. Gemensamhetsanläggningen är ansluten som avtalskund till det allmänna ledningsnätet. Behovet av vattentjänster är därmed tillgodosett för fastigheterna Trolldalen 1:8-1:15. Sörmland Vatten anser att dessa fastigheter därmed inte ska beröras av föreslaget verksamhetsområde.

I detaljplanen för fastigheterna Trolldalen 1:16-1:29 anges att dagvatten vid normala förhållanden ska omhändertas via LOD på varje fastighet samt att vatten från tomter inte får släppas ut på den allmänna gatan. Sörmland Vatten anser därmed att fastigheterna Trolldalen 1:16-1:29 inte har behov av vattentjänsten dagvatten och att dagvatten ska strykas från förslaget.

Dagvatten Gata är inte aktuellt för fastigheterna Trolldalen 1:16-1:29 då dagvattnet från vägen inte kommer att ledas till någon av VA-huvudmannens stamledningar. Dagvattnet från vägen ska omhändertas i enlighet med kommunens framtagna ansvarsfördelning för dagvatten.

Post- och fakturaadress

Sörmland Vatten och Avfall AB
Vingåkersvägen 18
641 51 KatrineholmOrgnr: 556742-9302
Regnr för moms: SE556742930201
Företaget innehar F-skattebevis
Styrelsens säte: KatrineholmTelefon: 0150-800 100
Fax: 0150-800 199
E-post: kundservice@sormlandvatten.se
Webb: www.sormlandvatten.se

Del av Trolldalen 1:1 omfattas av förslaget på verksamhetsområde. Den delen av fastigheten som markerats i kartan innefattar inget bostadshus som har behov av dricks- och spillvatten och något behov av dagvatten finns inte, fastigheten bör därmed strykas från förslaget.

För att det ska vara tydligt vilka fastigheter som ingår så bör kartan (bilaga 1) visa fastighetsbeteckningen på respektive fastighet, nu är det husnr (?) som visas.

Katrineholm 2025-09-09

Helén Bergman Fransson
Sörmland Vatten och Avfall AB

Post- och fakturaadress

Sörmland Vatten och Avfall AB
Vingåkersvägen 18
641 51 Katrineholm

Orgnr: 556742-9302
Regnr för moms: SE556742930201
Företaget innehar F-skattebevis
Styrelsens säte: Katrineholm

Telefon: 0150-800 100
Fax: 0150-800 199
E-post: kundservice@sormlandvatten.se
Webb: www.sormlandvatten.se

Revidering av stadgarna för Katrineholms kommuns miljöpris

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta revidering av stadgar för Katrineholms kommuns miljöpris och ändra namn till Katrineholms kommuns miljö- och hållbarhetspris.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommun har tidigare haft ett miljöpris som inte delats ut på mer än 10 år. Samhällsbyggnadsförvaltningen har av bygg- och miljönämnden därför fått i uppdrag att se över och förnya stadgarna.

Det reviderade förslaget innebär att mottagare av priset begränsas till företag och organisationer. Priset byter även namn till miljö- och hållbarhetspris och prissumman tas bort och ersätts med plakett och diplom. Syftet med priset är att uppmärksamma genomförda hållbara miljöinsatser i Katrineholm. Det kan exempelvis vara minskad miljöpåverkan genom minskade utsläpp, minskad energiförbrukning eller minskade avfallsmängder, lokalt miljöengagemang, teknisk eller affärsmässig innovation, transparens i sitt miljöarbete eller genom att på annat sätt vara en god miljö- och hållbarhetsmässig förbild för andra.

Priset delas ut en gång per år i samband med ett festligt evenemang för att på bästa sätt uppmärksamma pristagaren. Lämpligt evenemang bestäms av bygg- och miljönämnden.

Ärendets handlingar

- Protokollsutdrag bygg- och miljönämnden 2025-12-10, §127
- Stadgar för Katrineholms kommuns miljö- och hållbarhetspris

Förvaltningens bedömning

I samband med beredningen av ärendet har det uppmärksammats två formuleringar som bör ändras. Föreslagna ändringar presenteras nedan och är understrukna.

§1

Katrineholms kommuns miljö- och hållbarhetspris syftar till att uppmuntra och uppmärksamma företag eller organisationer som är verksamma inom kommunen och som gjort betydande insatser för att minska företagets eller organisationens egen miljöpåverkan,

men också genom innovation, lokalt miljöengagemang, transparens, som förebild eller på annat sätt tydligt bidragit till en hållbar utveckling under de senaste fem åren.

§4

Allmänheten ska erbjudas möjlighet att nominera förslag till pristagare. Till förslaget ska bifogas en kort motivering. Förslag på kandidat till årets miljö- och hållbarhetspris ska ha inkommit till Samhällsbyggnadsförvaltningen senast den 15 januari det år priset avser. Även Samhällsbyggnadsförvaltningen kan nominera förslag.

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Akten

BMN §127

ALLM.2025.36

Revidering av stadgarna för Katrineholms kommuns miljöpris

Bygg- och miljönämndens beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar, med ändringen att priset delas ut på evenemang som bygg- och miljönämnden bestämmer (Stadgar för Katrineholms kommuns miljö- och hållbarhetspris, §3), att överlämna förslag till reviderade stadgar för Katrineholms kommuns miljö- och hållbarhetspris till kommunfullmäktige för antagande.

Sammanfattning av ärendet

Kommunens miljöpris har inte delats ut de senaste 10 åren.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har av bygg- och miljönämnden fått i uppdrag att se över och förnya stadgarna.

Det reviderade förslaget innebär att mottagare av priset begränsas till företag och organisationer. Priset byter namn till miljö- och hållbarhetspris och prissumman tas bort och ersätts med plakett och diplom. Syftet med priset är att uppmärksamma genomförda hållbara miljöinsatser i Katrineholm. Det kan exempelvis vara minskad miljöpåverkan genom minskade utsläpp, minskad energiförbrukning eller minskade avfallsmängder; lokalt miljöengagemang; teknisk eller affärsmässig innovation; transparens i sitt miljöarbete eller genom att på annat sätt vara en god miljö- och hållbarhetsmässig förbild för andra.

Priset delas ut en gång per år i samband med ett festligt evenemang för att på bästa sätt uppmärksamma pristagaren.

Ärendets handlingar

Tjänsteskrivelse

nya stadgar miljöpris.pdf

stadgar2007 miljöpris.pdf

Överläggning

Under bygg- och miljönämndens överläggning yttrar sig Christer Sundqvist (M) och avdelningschef Eva Frykman.

Beslutet skickas till:

KOMMUNSTYRELSEN

Akten

Ordförandens signatur

Justerandes signatur

Stadgar för Katrineholms kommuns miljö- och hållbarhetspris

Bygg- och miljönämndens förslag med mindre ändringar av kommunledningsförvaltningen

Text som föreslås tas bort skrivs med **fet text**.

Text som föreslås läggas till skrivs med **lila bakgrund och vit text**.

Dokumentinformation

Dnr KS/2025:500

Beslutshistorik

Antagen av kommunfullmäktige 20xx-xx-xx § xx

Senast ändrad av kommunfullmäktige

Giltighet

Gäller från och med 20xx-xx-xx

Förvalterskap¹

Inom bygg- och miljönämndens ansvarsområde

Kategori

- Författningssamling

Uppföljning

Hur: Aktualitetsprövas

När: Årligen

¹ Förvalterskapet innebär ansvar för att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

§1.....	4
§2.....	4
§3.....	4
§4.....	4
§5.....	4

§1

Katrineholms kommuns miljö- och hållbarhetspris syftar till att uppmuntra och uppmärksamma företag eller organisationer som är verksamma inom kommunen och som gjort betydande insatser för att minska företagets **eller organisationens** egen miljöpåverkan, men också genom innovation, lokalt miljöengagemang, transparens, som förebild eller på annat sätt tydligt bidragit till en hållbar utveckling under de senaste fem åren.

§2

Bygg- och miljönämnden utser vinnaren av miljö- och hållbarhetspriset. Samhällsbyggnadsförvaltningen har i uppgift att samla in, sammanställa och föreslå en pristagare med motivering.

§3

Priset består av en plakett och ett diplom som delas ut vid lämpligt evenemang som bygg- och miljönämnden bestämmer.

§4

Allmänheten ska erbjudas möjlighet att nominera förslag till pristagare. Till förslaget ska bifogas en kort motivering. Förslag på kandidat till årets miljö- och hållbarhetspris ska ha inkommit till samhällsbyggnadsförvaltningen senast den 15 januari det år priset avser. Även samhällsbyggnadsförvaltningen **ska kan** nominera förslag.

§5

Om bygg- och miljönämnden inte finner någon lämplig pristagare för ett visst år kan nämnden avstå från att utse en pristagare.

Datum

2026-01-22

Vår beteckning

KS/2025:329 - 1.2.6 -

Initiativ från

förtroendevalda, nämnd,

revisorer, bolag,

fullmäktigeberedning

Mottagare:

Kommunstyrelsen

Ordförandeförslag - Svar på motion om att införa projektet "seniorer i skolan"

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anse motionen besvarad med hänvisning till bildningsnämndens beredning av ärendet.

Johan Söderberg (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Svar på motion - Införa projektet "seniorer i skolan"

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen lämnar inget förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Ewa Callhammar (L) och Inger Hult (L) har överlämnat en motion med följande yrkande:

- Att man i Katrineholms kommun inför projektet "seniorer i skolan"

Motionen remitterades till bildningsnämnden som i beslut 2025-11-18, §63 föreslog kommunfullmäktige att anse motionen besvarad. Motiveringen till detta är att det redan idag finns möjligheter att ta emot ideellt stöd både från enskilda individer, grupper och organisationer. Det finns idag också exempel på seniorer som engagerar sig i Katrineholms skolor på olika sätt, det kan handla om till exempel högläsning, deltagande i rastaktiviteter och på olika sätt bidra till ökad trygghet och studiero.

Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Ärendets handlingar

- Motion – Införa projektet "seniorer i skolan"
- Protokollsutdrag bildningsnämnden 2025-11-18, §63
- Tjänsteskrivelse bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen 2025-11-04

Ärendebeskrivning

Ewa Callhammar (L) och Inger Hult (L) har inkommit med en motion som syftar till att med hjälp av seniorer kunna ge barn mer uppmärksamhet och hjälp i skolan där seniorerna då är en vuxen förebild. Projektet innebär att seniorer på ideell basis stöttar i skolan vilket också ger seniorerna en möjlighet att engagera sig i meningsfull aktivitet efter arbetslivet. Detta finns i flera kommuner sedan tidigare och seniorerna deltar ideellt som en extra vuxen i klassrummet under lärares ledning. Flera vuxna i skolan kan bidra till ökad trygghet och det främjar också kontakt mellan generationer.

Bildningsnämnden behandlade motionen vid sitt sammanträde den 18 november 2025, § 63.

Inom Katrineholms kommuns skolor finns redan idag goda möjligheter att ta emot ideellt stöd både från enskilda individer, grupper och organisationer. På flera av kommunens skolor finns det redan i olika former. Katrineholms har redan idag seniorer som engagerar sig på olika sätt. Det kan handla om allt från att högläsa för yngre elever till att vara den som lyssnar när eleven tränar sin egen högläsning eller att delta i rastaktiviteter och på olika sätt bidra till att öka trygghet och studiero. Det kan också innebära att seniorerna är stöd i klassrummet under ledning av läraren. Detta är värdefullt och uppskattat på flera sätt. Det skapar, som motionärerna också påvisar, kontakt mellan generationerna och berikar såväl seniorer som elever.

Bildningsnämnden ser positivt på denna typ av samverkan. Varje skola har redan idag möjlighet att ta emot sådana insatser och det är upp till respektive rektor att bedöma hur behovet ser ut på skolan och hur stödet kan utformas på bästa sätt. Bildningsnämnden anser att intentionerna i motionen redan är uppfyllda inom befintlig verksamhet som den ser ut idag. Med anledning av detta föreslår bildningsnämnden kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

Motionärerna

Akten

LIBERALERNA

Katrineholm 2025-08-20

Motion om att införa projektet "seniorer i skolan".

Vi vet att lärarna har det svårt att ge alla barn den uppmärksamhet som krävs och att införa projektet "seniorer i skolan" kommer att främst hjälpa barnen men också underlätta för lärarna.

Vi i Liberalerna vill att man inför ett projekt som går ut på att seniorer ideellt stöttar upp i grundskolan och förskolan. Många kommuner runt om i vårt land har detta och ser det som något mycket positivt både för elever och seniorerna. Syftet är att ge barn och unga möten med fler vuxna och samtidigt ta tillvara på seniorers kunskap och erfarenhet. Som senior i skolan är du en ideell resurs som deltar på lektioner och är en extra vuxen i klassrummet, självklart under läraren. Man kan tex vara ett stöd till elever som behöver extra hjälp eller bara vara en positiv vuxen förebild. Med fler vuxna på skolan skapas det också ökad trygghet.

Varför tycker vi det skulle vara bra om Katrineholms kommun införde detta: Fler vuxna i skolan kan skapa en tryggare miljö för våra barn. Projektet ger seniorer möjlighet att fortsätta engagera sig i samhället efter arbetslivet. Man har stor erfarenhet som är positivt för eleverna och möten mellan generationer.

Alla som är intresserade av att kunna bidra ska vara välkomna oavsett om man har en bakgrund inom skolan eller inte. Innan man kan gå ut i skolorna behöver man genomgå en kortare utbildning om hur skolan idag fungerar och den brukar hållas av någon senior. Självklar ska alla lämna utdrag ur belastningsregistret samt skriva under att man har tystnadsplikt innan man kan bli aktuell

Yrkande:

1. Att man i Katrineholms kommun inför projektet "Senior i skolan".

Ewa Callhammar

Liberalerna

Inger Hult

Liberalerna

§ 63

BIN/2025:286

Svar på motion - Införa projektet "seniorer i skolan"

Bildningsnämndens beslut

Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen om att införa projektet seniorer i skolan besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Ewa Callhammar (L) och Inger Hult (L) har överlämnat en motion med yrkande om att Katrineholms kommun ska införa projektet "seniorer i skolan".

Sammanfattningsvis gör Bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen bedömningen att motionen ska anses besvarad med hänvisning till det arbete som redan idag görs av förvaltningen.

Ärendets handlingar

- Tjänsteskrivelse 2025-11-04
- Motion - Införa projektet "seniorer i skolan"

Överläggning

Under bildningsnämndens överläggning yttrar sig förvaltningschef Johan Lindeberg, Inger Hult (L), Ulrica Truedsson (S), Ingela Wallace (C), Henrik Gullstrand (V) och Anette Larsson-Fredriksson (S).

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Svar på motion - Införa projektet seniorer i skolan

Förvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anse motionen om att införa projektet seniorer i skolan besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Ewa Callhammar (L) och Inger Hult (L) har överlämnat en motion med yrkande om att Katrineholms kommun ska införa projektet "seniorer i skolan".

Sammanfattningsvis gör Bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen bedömningen att motionen ska anses besvarad.

Ärendets handlingar

- Motion – Införa projektet "seniorer i skolan"

Ärendebeskrivning

Ewa Callhammar (L) och Inger Hult (L) har inkommit med en motion som syftar till att med hjälp av seniorer kunna ge barn mer uppmärksamhet och hjälp i skolan där seniorerna då är en vuxen förebild. Projektet innebär att seniorer på ideell basis stöttar i skolan vilket också ger seniorerna en möjlighet att engagera sig i meningsfull aktivitet efter arbetslivet. Detta finns i flera kommuner sedan tidigare och seniorerna deltar ideellt som en extra vuxen i klassrummet under lärares ledning. Flera vuxna i skolan kan bidra till ökad trygghet och det främjar också kontakt mellan generationer.

Innan senioren går ut i skolan genomgår man en kort utbildning om hur skolan idag fungerar, uppvisar utdrag ur belastningsregistret och skriver under att man är medveten om sekretesskravet i skolan.

Förvaltningens bedömning

Inom våra skolor finns redan idag goda möjligheter att ta emot ideellt stöd både från enskilda individer, grupper och organisationer. På flera av våra skolor finns det redan i olika former. Vi har redan idag seniorer som engagerar sig på olika sätt. Det kan handla om allt från att högläsa för yngre elever till att vara den som lyssnar när eleven tränar sin egen högläsning eller att delta i rastaktiviteter och på olika sätt bidra till att öka trygghet och studiero. Det kan också innebära att seniorerna är stöd i klassrummet under ledning av läraren.

Detta är värdefullt och uppskattat på flera sätt. Det skapar, som motionärerna också påvisar, kontakt mellan generationerna och det berikar både seniorer och elever.

På förvaltningsnivå ser vi positivt på denna typ av samverkan. Varje skola har redan idag möjlighet att ta emot sådana insatser och det är upp till respektive rektor att bedöma hur behovet ser ut på skolan och hur stödet kan utformas på bästa sätt.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att intentionerna i motionen redan är uppfyllda inom befintlig verksamhet.

Johan Lindeberg
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Datum
2026-01-19

Vår beteckning
KS/2025:457 - 1.2.6 -
Initiativ från
förtroendevalda, nämnd,
revisorer, bolag,
fullmäktigeberedning

Mottagare:
Kommunstyrelsen

Ordförandeförslag - svar på motion om att minska den politiska organisationen

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen om att minska den politiska organisationen.

Beredning av kommunstyrelsens ordförande och förste vice ordförande

Vi tar inte ställning till förändringar i nämndorganisationen som ska genomföras efter valet. En sådan förändring bör hanteras av det nyvalda kommunfullmäktige, som tillträder efter valet, eftersom det där som den kommunala organisationens inriktning bör fastställas för den kommande mandatperioden.

Johan Söderberg (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Svar på motion om att minska den politiska organisationen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen lämnar inget förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Ewa Callhammar (L) och Inger Hult (L) har inkommit med en motion med följande yrkanden:

"Att man bildar en nämnd för socialnämnden och vård och omsorgsnämnden från 2027.

Att man bildar en nämnd för bildningsnämnden och vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnden, från 2027.

Att man bildar en nämnd för service och tekniknämnden och kulturnämnden, från 2027.

Detta skulle ge en stor besparing på den politiska organisationen och som i stället kan läggas på kärnverksamheterna förskola, skola och äldreomsorg."

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att enligt kommunallagen är ett fåtal nämnder obligatoriska: kommunstyrelse, valnämnd och överförmyndarnämnd. I en speciallag finns även krav på att kommuner har en krisledningsnämnd. Därutöver har kommuner stor frihet att själva besluta om nämndorganisationens utformning.

Ärendets handlingar

- Motion om att minska den politiska organisationen

Marie Sandström Koski

Beslutet skickas till:

Callhammar

Hult

Akten

Motion om att minska den politiska organisationen.

Idag lyder socialnämnden och vård och omsorgsnämnden under samma förvaltning och förvaltningschef, likaså gäller det bildningsnämnden och vuxen och arbetsmarknadsnämnden. Samma förvaltningschef har också service och teknikförvaltningen och kulturförvaltningen. Det naturliga är nu att man minskar antalet nämnder och det är lämpligt att göra efter valet 2026.

Liberalerna yrkar följande:

1. Att man bildar en nämnd för socialnämnden och vård och omsorgsnämnden från 2027.
2. Att man bildar en nämnd för bildningsnämnden och vuxenutbildning- och arbetsmarknadsnämnden, från 2027.
3. Att man bildar en nämnd för service och tekniknämnden och kulturnämnden, från 2027.
4. Detta skulle ge en stor besparing på den politiska organisationen och som i stället kan läggas på kärnverksamheterna förskola, skola och äldreomsorg.

Ewa Callhammar

Liberalerna

Inger Hult

Liberalerna

Avtal Katrineholms golfklubb

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ingå redovisat avtal med Katrineholms Golfklubb.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag har tagits fram om att ingå avtal om ekonomiskt stöd mellan Katrineholms kommun och Katrineholms Golfklubb, som sträcker sig till och med år 2030. Avtalet reglerar kommunens ekonomiska stöd till föreningens allmännyttiga och icke-kommersiella verksamhet samt parternas samarbete för att främja invånarnas möjlighet till motion, social samvaro samt fysisk och psykisk hälsa.

Under perioden åtar sig Katrineholms Golfklubb att bedriva

- Barn- och ungdomsverksamhet i form av aktiviteter för barn och ungdomar i kommunen inklusive samarbete med skolor samt annan kommunal barn- och ungdomsverksamhet. Föreningen ska erbjuda kostnadsfria prova-på-dagar samt sommaraktiviteter.
- Folkhälso- och friskvårdsinsatser där föreningen deltar i kommunens folkhälsoarbete genom gemensamma kampanjer och evenemang.
- Rehabilitering och sociala insatser genom utveckling av verksamheten för personer med psykisk ohälsa och rehabiliteringsbehov. Föreningen ska tillhandahålla anläggning och kompetens för sådana insatser.
- Tillgänglighetsanpassning och säkerhet genom att arbeta för att anläggningen uppfyller krav på tillgänglighet och god arbetsmiljö.
- Redovisa vidtagna aktiviteter och åtgärder under avtalsperioden.

Den ideella verksamhet som föreningen bedriver bidrar till kommunens mål inom folkhälsa, barn- och ungdomsverksamhet, besöksnäring samt rehabilitering. Stödet avser endast den ideella delen av verksamheten och får inte användas för kommersiella ändamål.

Det ekonomiska stödet finansieras inom ramen för kommunstyrelsens budget.

Ärendets handlingar

- Avtal Katrineholms kommun och Katrineholms Golfklubb

2026-01-09

KS/2026:17 - 3.10.1 -
Bidrag och sponsring
till organisationer och
utövare

Karin Rytter
Chef stöd och samordning

Beslutet skickas till:

Katrineholms Golfklubb

Akten

Avtal Diarienummer: KS/2026:17-3.10.1**Gällande:****Leverantör:**

Innehållsförteckning

AVTAL DIARIENUMMER: KS/2026:17-3.10.1.....	1
GÄLLANDE:	1
LEVERANTÖR:	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
1. PARTER	2
2. SYFTE	2
3. AVTALETS HANDLINGAR	3
4. AVTALSTID.....	3
5. FÖRENINGENS ÅTAGANDE	3
6. KOMMUNENS ÅTAGANDE.....	3
7. REDOVISNING OCH UPPFÖLJNING.....	4
8. FORCE MAJEURE	4
9. TVIST.....	4
10. UNDERTECKNANDE AV AVTAL	5
SIGNERING I LEX	5

1. Parter

Detta avtal är upprättat mellan Katrineholms kommun org. nr. 212000-0340, nedan kallad "Kommunen", och Katrineholms Golfklubb, org. nr. 818500-1198, nedan kallad "Föreningen".

2. Syfte

Kommunen ska tillgodose gemensamma behov och intressen inom kommunens gränser. Föreningen bedriver en ideell verksamhet som bidrar till kommunens mål inom folkhälsa, barn- och ungdomsverksamhet, besöksnäring och rehabilitering.

Detta avtal reglerar Kommunens ekonomiska stöd till Föreningens allmännyttiga och icke-kommersiella verksamhet samt parternas samarbete för att främja invånarnas möjlighet till motion, social samvaro samt fysisk och psykisk hälsa.

Kommunen erhåller ingen tjänst eller leverans mot ersättningen, stödet lämnas som bidrag i den allmännyttiga verksamhet som föreningen självständigt bedriver.

Kommunen och föreningen kan, inom ramen för detta avtal, träffa särskilda överenskommelser om kompetensstöd eller insatser på grönytor och aktivitetsytor. Sådana insatser regleras i separata tilläggsavtal med särskild

ersättning och ska följa Kommunens upphandlingsregler om de utgör upphandlingspliktiga tjänster.

3. Avtalets handlingar

Avtalshandlingarna kompletterar varandra. Följande handlingar utgör parternas fullständiga avtal avseende det som detta avtal reglerar. Förekommer mot varandra stridande bestämmelser i handlingarna gäller de sinsemellan i följande ordning:

1. Skriftliga ändringar och tillägg till detta Avtal
2. Detta Avtal och dess bilagor

4. Avtalstid

Avtalet gäller från och med 2026-01-01 till och med 2030-12-31.

Vardera parten har rätt att säga upp avtalet med sex (6) månaders varsel.

Kommunen får säga upp avtalet till omedelbart upphörande vid väsentligt avtalsbrott, exempelvis felaktig användning av medel eller ändrat verksamhetsinnehåll.

5. Föreningens åtagande

Föreningen åtar sig att bedriva följande verksamhet under avtalsperioden

- Barn- och ungdomsverksamhet i form av aktiviteter för barn och ungdomar i kommunen inklusive samarbete med skolor samt annan kommunal barn- och ungdomsverksamhet. Föreningen ska erbjuda kostnadsfria prova-på-dagar samt sommaraktiviteter.
- Folkhälso- och friskvårdsinsatser där Föreningen deltar i kommunens folkhälsoarbete genom gemensamma kampanjer och evenemang
- Rehabilitering och sociala insatser genom utveckling av verksamheten för personer med psykisk ohälsa och rehabiliteringsbehov. Föreningen ska tillhandahålla anläggning och kompetens för sådana insatser
- Tillgänglighetsanpassning och säkerhet genom att arbeta för att anläggningen uppfyller krav på tillgänglighet och god arbetsmiljö
- Redovisa vidtagna aktiviteter och åtgärder under avtalsperioden

Föreningen bedriver verksamheten självständigt och ansvarar själv för planering, genomförande och personal.

6. Kommunens åtagande

Kommunen beviljar Föreningen ekonomiskt stöd om 550 000 SEK/år under avtalsperioden. Stödet avser endast den ideella delen av verksamheten och får inte användas för kommersiella ändamål så som restaurang, butik eller greenfeeverksamhet.

Stödet utbetalas i januari varje år efter fakturering samt uppvisande av

- Kortfattad verksamhetsrapport, och
- Ekonomisk redovisning enligt § 4

7. Redovisning och uppföljning

Föreningen ska årligen, senast den 31 december, lämna till Kommunen

- Ekonomisk redovisning över hur medlen använts, och
- Verksamhetsrapport enligt § 5

Redovisningen ska särskilja ideell verksamhet från eventuell kommersiell verksamhet. Kommunen har rätt att granska underlag, bokföring och övrig dokumentation för att säkerställa att stödet använts i enlighet med avtalet.

8. Force Majeure

Endast inträffad händelse helt utanför parts kontroll och möjlighet att styra kan åberopas som Force Majeure-händelse.

Med sådan omständighet avses till exempel eldsvåda, krig, valutarestriktioner, uppror, upplopp, terroristdåd, explosion, översvämning, avtalsenlig konflikt på arbetsmarknaden, lagstadgade hinder under förutsättning att sådan händelse eller omständighet direkt medför att den drabbade parten hindras att fullgöra alla eller en väsentlig del av sina skyldigheter enligt detta avtal.

Arbetskonflikt som har sin grund i parts brott mot kollektivavtal eller parts vårdslöshet eller bristande uppfyllelse av åtagandet enligt detta avtal, får inte åberopas som befrielsegrund.

För att part ska ha rätt att göra gällande en befrielsegrund ska denne skriftligen och utan dröjsmål underrätta den andra parten om att sådan omständighet har inträffat. Skriftligt meddelande ska också lämnas utan dröjsmål vid befrielsegrundens upphörande.

Part är skyldig att vidta skäliga ansträngningar för att reducera skadeeffekterna av åberopad befrielsegrund och återuppta fullgörandet av de förpliktelser som hindrats så snart det praktiskt kan ske.

9. Tvist

Parterna är överens om:

- Att detta avtal är ett samarbetsavtal om ideell verksamhet
- Att avtalet inte utgör ett tjänstekontrakt enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling
- Att Kommunens ekonomiska stöd är ett bidrag inom den kommunala kompetensen
- Att avtalet ska tolkas i enlighet med dessa principer

Tvist med anledning av avtalet ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna.

Förhandling ska påkallas skriftligt. En påkallan ska innehålla partens yrkanden samt det underlag som åberopas till stöd för yrkandet. Motparten ska lämna skriftligt svar inom två veckor från mottagandet.

Om förhandling inte leder till lösning ska tvisten avgöras med svenska som språk i enlighet med svensk rätt i allmän domstol med Nyköpings tingsrätt som första instans.

10. Undertecknande av avtal

Signering i LEX

Avtalet signeras elektroniskt.

Datum: se signeringssida	Datum: se signeringssida
Signering för Katrineholms kommun	Signering för Katrineholms golfklubb

När avtalet är signerat av båda parter ansvarar Kommunen för att båda parter har varsitt exemplar av avtalet.

Yttrande över Produktivitetskommissionens betänkanden Goda möjligheter till ökat välbstånd (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välbstånd (SOU 2025:96)

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens förslag till yttrande och överlämnar det till Finansdepartementet som kommunens yttrande.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Produktivitetskommissionens betänkanden Goda möjligheter till ökat välbstånd (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välbstånd (SOU 2025:96) senast den 4 februari 2026.

Kommunledningsförvaltningen har samordnat kommunens samlade remittering. Yttranden har inkommit från vård- och omsorgsnämnden, vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och bildningsnämnden samt ekonomiavdelningen och samhällsbyggnadsförvaltningen vid kommunstyrelsen.

I förslag till kommunens samlade yttrande har ett strategiskt urval av avsnitt beaktats. För delbetänkandet (SOU 2024:29) gäller det avsnitt om tillståndprocesser på miljöområdet (kap. 6), bostadsmarknad och byggsektorn (kap. 7), transportinfrastruktur med fokus på strukturella frågor inom statens övergripande planering, organisering och styrning (kap. 8) samt utbildningssystemets kvalitet (kap. 9).

Gällande slutbetänkandet (SOU 2025:96) beaktas avsnitt om arbetsmarknadens funktionssätt och kompetensförsörjning (kap. 5), klimat- och industripolitik (kap. 8), kommunsektorn (kap. 13), administrationens roll och effekter i offentlig sektor (kap. 14), offentlig upphandling (kap. 15) samt hälso- och sjukvårdssystemet (kap. 17).

Ärendets handlingar

- Slutbetänkande, Fler möjligheter till ökat välbstånd (SOU 2025:96), [Fler möjligheter till ökat välbstånd - Regeringen.se](#)
- Delbetänkande, Goda möjligheter till ökat välbstånd (SOU 2024:29), [Goda möjligheter till ökat välbstånd - Regeringen.se](#)
- Yttrande vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden 2025-12-15, § 57
- Yttrande vård- och omsorgsnämnden 2025-12-11, § 95

- Yttrande bildningsnämnden 2025-11-18, § 66

Ärendebeskrivning

Katrineholms kommun har beretts möjlighet att besvara Produktivitetskommissionens betänkanden Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96) med sista svarsdag den 4 februari 2026.

Produktivitetskommissionen har analyserat och bedömt förutsättningarna för produktivitetstillväxt i Sverige. Samtidigt som Produktivitetskommissionen bedömer att förutsättningarna är generellt goda i Sverige, bedömer den också att det finns potential till förbättring på flera områden. Kommissionens slutsatser följer av analyser utifrån de fundamentala drivkrafterna för produktivitetstillväxt; primärt väl fungerande konkurrens och marknader, internationalisering, tillgång till kapital och omställningsförmåga. För offentlig sektor lyfts särskilt vikten av fokus på kärnverksamheten, men också förmågan att på ett bättre sätt ta tillvara de möjligheter som konkurrensutsättning av offentlig verksamhet kan medföra.

Kommunledningsförvaltningen har samordnat kommunens samlade remittering och erbjudit tillfrågade remissinstanser läsanvisningar för att säkerställa att de förslag som är relevanta utifrån ett kommunalt perspektiv analyseras, men har även syftat till att underlätta och möjliggöra en kvalitativ instudering. Yttranden har inkommit från vård- och omsorgsnämnden, vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och bildningsnämnden samt ekonomiavdelningen och samhällsbyggnadsförvaltningen vid kommunstyrelsen.

Kommunens belysta avsnitt

De avsnitt i delbetänkandet (SOU 2024:29) som Katrineholms kommun har beaktat handlar om tillståndprocesser på miljöområdet (kap. 6), bostadsmarknad och byggsektorn (kap. 7), transportinfrastruktur med fokus på strukturella frågor inom statens övergripande planering, organisering och styrning (kap. 8) samt utbildningssystemets kvalitet (kap. 9).

De avsnitt som har beaktas i slutbetänkandet (SOU 2025:96) handlar om arbetsmarknadens funktionssätt och kompetensförsörjning (kap. 5), klimat- och industripolitik (kap. 8), kommunsektorn (kap. 13), administrationens roll och effekter i offentlig sektor (kap. 14), offentlig upphandling (kap. 15) samt hälso- och sjukvårdssystemet (kap. 17).

Ställningstaganden och motiveringar

Vad gäller offentlig upphandling *tillstyrker* Katrineholms kommun förslag att erfarenheter från tidigare leverantörsrelationer tillvaratas på ett systematiskt sätt genom att upphandlande organisationer bedömer och betygssätter leverantörers prestationer och att den informationen samlas in centralt (SOU 2025:95, 15.3.1). Kommunen *tillstyrker* även förslaget om att tröskeln bör höjas för leverantörer att få upphandlingar överprövade (SOU 2025:96, 15.3.5).

Kommissionens forskningsöversikt och analys gällande oavsedda effekter av administrationen i offentlig sektor i kapitel 14 (SOU 2025:96) innehåller värdefulla förslag.

Dessvärre träffar inte föreslagna åtgärder kommuner och regioner. Det hade varit önskvärt om kommissionen hade föreslagit en samlad översyn av de administrativa krav på kommunerna – som kommissionen också uppmärksammar – som följer av speciallagstiftningen.

Vidare *tillstyrks* förslag om kommunsektorns finansiering genom införandet av en garantimodell (SOU 2025:96,13.3.1). Modellen ska enligt kommissionen verka i tider av väsentliga förändringar i skatteunderlagsutvecklingen, genom att staten garanterar kommunsektorn en viss årlig skatteunderlagsutveckling. Om det aggregerade skatteunderlaget utvecklas svagare än en förutbestämd tillväxttakt ska staten tillskjuta statsbidrag motsvarande mellanskillnaden.

Inom området arbetsmarknad och kompetensförsörjning anser Katrineholm kommun att förslaget om att inrätta en ny nationell yrkesutbildning på gymnasial nivå med lägre studietakt och sänkta behörighetskrav är behäftat med flera brister (SOU 2025:95, 5.3.5). Katrineholms kommun *avstyrker* därför förslaget. Kommunen menar att risk finns att bristande likvärdighet uppstår mellan olika typer av yrkesutbildningar. Kommissionens bedömning att den nya utbildningen kommer att gynna den grupp elever som med dagens system riskerar att falla igenom eftersom de med förslaget skulle erbjudas en snabbare väg till etablering på arbetsmarknaden, är tveksam. Vidare bör ämnet svenska åtminstone vara ett av de tre godkända betyg från grundskolan som krävs. Kommunen anser också att den resursmässiga och finansiella beredskapen för den nya yrkesutbildningen för hantering av en väntad diversifierad elevgrupp behöver säkras. Med den nya utbildningens betydligt lägre tröskel kommer huvudmannen att behöva skapa fler utbildningsplatser och det kommer handla om platser med dyra investeringskostnader. För detta bedömer Katrineholms kommun att behoven av statligt finansieringsstöd kommer att öka.

Katrineholms kommun *tillstyrker* förslaget om att möjliggöra kortare, mer intensiva och effektivare utbildningar för vissa yrkeskategorier genom att Myndigheten för yrkeshögskolan får bevilja stöd till utbildningar som i dagsläget helt eller delvis tillgodoses av universitet och högskolor (SOU 2025:96, 5.3.4). Kommunen stöder även kommissionens bedömning om behovet av en stärkt studie- och yrkesvägledning och att tillgängligheten till jämförbar information om utbildningskvalitet och prognoser över arbetsmarknadsutfall bör säkerställas (SOU 2025:96, 5.3.6). Adekvat studie- och yrkesvägledning för såväl unga som vuxna är enligt kommunen en kritisk faktor för att säkerställa god kompetensförsörjning och god matchning.

Vidare *tillstyrks* förslaget om stärkt arbetsmarknadsutbildning genom att dels utöka dess målgrupp, dels definiera målgruppen utifrån den arbetssökandes jobbchanser efter avslutad utbildning, snarare än tiden i arbetslöshet (SOU 2025:96, 5.3.10). Särskilt korta utbildningar med tydlig koppling till yrken som efterfrågas på arbetsmarknaden bedömer Katrineholms kommun är viktiga. Förslag som handlar om att på olika sätt stärka arbetsmarknadsutbildning bedömer kommunen ger goda förutsättningar att bli en värdefull insats för kommunen att vägleda individer med försörjningsstöd till.

Katrineholms kommun *tillstyrker* en ökad samordning mellan social omsorg och hälso- och sjukvård, där särskilt förbättrad informationsöverföring, samverkan vid utskrivningar och

samordnad individuell planering är avgörande för att motverka dagens utmaningar med ansvarslapp och bristande kontinuitet. Förslag om satsningar på digitalisering och utveckling av gemensamma system kan effektivisera administrationen, frigöra resurser till patientmöten och skapa bättre förutsättningar för en tillgänglig, jämlik och kvalitativ vård. Viktigt är dock att den digitala omställningen sker på ett sätt som inte exkluderar grupper med låg digital kompetens, eller personer med särskilda behov.

Kommunen *tillstyrker* kommissionens bedömning och förslag om att primärvårdens roll behöver stärkas och dess resursandel öka genom omfördelning inom vårdsystemet (SOU 2025:96, 17.3.1). Att patienter bör styras mot primärvård som första vårdnivå bedömer kommunen bidra till att vården kommer närmare invånaren och att tillgängligheten till enklare vårdinsatser ökar. Betoningen på samordning mellan huvudmän och vikten av samordnad individuell planering svarar väl mot dagens utmaningar med bristande kontinuitet för brukare. En stärkt primärvård kan även bidra till ett minskat behov av sjukhusbesök samt förbättrad kvalitet.

Kommissionen föreslår vidare att lagen om valfrihet (LOV) ska bli frivillig att använda som upphandlingsform för regionerna, på samma sätt som för kommunerna idag (SOU 2025:96, 17.3.2). Fördelarna är främst att regionerna ges ökad flexibilitet genom att kunna välja andra upphandlingsformer, som t.ex. lagen om offentlig upphandling (LOU). En fördel med detta menar kommissionen är att regionerna ges större möjlighet att styra etableringen av privata vårdgivare, var vårdgivare etablerar sig, hur många etableringar som sker samt vilken vårdvolym som ska produceras. Kommissionen konstaterar att konkurrens och valfrihet inte behöver hämmas av en sådan förändring. Katrineholms kommun ser positivt på ökad flexibilitet och en mer lokalt anpassad vårdorganisation. Förändringen innebär en ökad centralisering, men den krävs för att regionen ska kunna planera vårdutbudet efter behov. Kommunen *tillstyrker* därför förslaget.

Kommissionen anför att bostadsmarknaden och byggsektorn karakteriseras av komplexitet, ett omfattande samspel mellan offentliga aktörer och företag, en detaljerad reglering med varierande tillämpning och ett betydande inslag av ett lokalt beslutsfattande (SOU 2024:29, kapitel 7). Bostadsutbudet utgörs av en befintlig bostadsstock och ett årligt tillskott av bostäder. Nybyggnation utgör ett litet årligt tillskott till bostadsstocken. Vid utgången av 2023 fanns det nästan 5,2 miljoner bostäder i Sverige. Samtidigt påbörjades byggnation motsvarande cirka 30 000 bostäder. Kommissionen föreslår att det ska vara möjligt att uppföra typgodkänt småhus bygglovsfritt på obebyggda småhustomter och kommuner ska här erbjuda konsultation och rådgivning samt ha möjlighet att ta ut en avgift för det (SOU 2024:29, 7.4.2, p. 4).

Katrineholms kommun bedömer att detta förslag kommer att ge ett relativt lågt tillskott av bostäder och medföra att regelverket för bygglov upplevs än mer otydligt om det ska vara tillåtet att uppföra vissa typer av småhus bygglovsfritt, samtidigt som andra betydligt mindre åtgärder, t.ex. garage eller plan, fortfarande kommer kräva bygglov. Kommunen *avstyrker* därför förslaget.

Typgodkännande i sig är dock positivt då det rimligtvis borde innebära att ritningsunderlag för bygglovsansökan och tekniska aspekter är godkända, vilket bör minska kostnaderna för

byggherrar. Bygglovsavgiften för dessa hus bör därmed också bli lägre eftersom mycket redan har granskats innan.

Kommissionen vill att det kommunala planmonopolet utreds, och något som särskilt bör prövas är om beslutsfattandet av markanvändningen helt eller delvis bör flyttas över till regional och/eller statlig nivå för att öka tillgången på byggbar mark. Ett alternativ kan enligt kommissionen vara att staten ges möjlighet att kräva att kommuner detaljplanelägger och avsätter mark för bostadsbyggnation samt att fastighetsägare ges rätt att initiera detaljplaneläggning eller ansöka om bygglov direkt hos myndighet, särskilt vid kommunala avslag (SOU 2024:29, 7.4.3).

Katrineholms kommun *avstyrker* kommissionens bedömning och förslag och menar att en flytt av beslutsnivån snarare kan få motsatt effekt samt öka avståndet mellan beslutsfattare och byggaktörer, som i regel för en landsbygdskommun utgörs av lokala byggherrar. En kommun har bäst kunskap om lokala förutsättningar och löpande kontakt med byggbolag, såväl lokala som nationella. Den problembild som målas upp och som utmynnar i ett förslag om att utreda behovet av förändrad ansvarsstruktur är möjligen gällande för storstadskommuner.

Kommissionen anför att det finns tydliga indikationer på att kommunernas arbete med framför allt detaljplaner kommit att ta allt längre tid. Det finns även indikationer på att en kultur har etablerats inom offentlig sektor där besluten tillåts att ta lång tid, i syfte att säkerställa välavvägda beslut. Produktivitetskommissionens bedömning är att ledtiderna är ett resultat av ett komplext och svårtillämpbart regelverk i kombination med en offentlig sektor som har effektivitets- och samordningsproblem. Den offentliga sektorns behov och önskemål att genomföra omfattande utredningar inom ramen för planprocessen behöver vägas av mot ökade kostnader för företagen och samhällsekonomiska kostnader av en försenad och fördröjd bostadsbyggnation (SOU 2024:29, Analys 7.2.1).

Katrineholms kommun instämmer i problematiken att långa planprocesser är hämmande för bostadsproduktionen. Den främsta anledningen till den ökade tidsåtgången, och kostnadsökningarna, bedöms dock bero på kraftigt ökade krav på diverse utredningar som har vuxit fram via praxis hos domstolarna. Vid 2000-talets början byggde detaljplanerna på få utredningar och varit mer inriktade på övergripande gestaltning och hur kommunen avsåg utveckla ett område. Idag ska betydligt mer utredas och i många fall projekteras i områden innan detaljplanerna är klara för antagande. Denna förskjutning har lett till att totalkostnaden för projekten har minskat, med innebörden att den initiala kostnaden är betydligt högre, vilket gör det svårt för små aktörer att stå för den risk förändringen har kommit att innebära. Ett sätt att korta ledtiden för detaljplaner kan vara att se över planprocessen och införa ett förenklat förfarande vid antagande av digitala detaljplaner, i vilka ändringar även kan göras för att göra detaljplanerna mer anpassade till nya förutsättningar.

Inom området klimat- och industripolitik (SOU 2025:96, kap. 8) presenterar kommissionen ett flertal förslag, utifrån inriktningen att en hög långsiktig produktivitet och tillväxt kräver en långsiktigt god förvaltning av naturresurser samt att svenska företags kanske främsta möjlighet att påverka klimatet ligger i att exportera varor och tjänster som producerats med

fossilfri teknik. Katrineholms kommun hade gärna ta tagit del av hur kommissionen ser på den långsiktiga utvecklingen av svenska företag och vilka förändringar som krävs för att företagen ska nå uppsatta klimatmål samtidigt som företagen fortsätter att ha en god produktivitet.

Katrineholms kommun instämmer i bedömningen att stabila målsättningar och regelverk främjar hållbara klimatinvesteringar och att politisk enighet bör eftersträvas kring klimatpolitikens långsiktiga inriktning och grundläggande förutsättningar (SOU 2025:96, 8.3.1). Bedömningen är dock svår att förena med kommissionens förslag om att samtliga svenska nationella klimatmål ses över med inriktningen att harmoniera dem fullt ut med de EU-beslutade målen (SOU 2025:96, 8.3.4), som snarare enligt kommunen riskerar att leda till att svenska företag förlorar de konkurrensfördelar de har idag då de kan erbjuda mer miljövänliga och fossilfritt producerade varor än sina konkurrenter. De svenska miljömålen bör ses över, men inte med målet att linjera dem med EU:s klimat- och miljömål, utan i syfte att åstadkomma den styrning svenska företag behöver för att nå Sveriges klimatmål. Kommunen *avstyrker* därför kommissionens förslag om att samtliga svenska nationella klimatmål ses över med inriktningen att harmoniera dem fullt ut med de EU-beslutade målen.

Katrineholms kommun *tillstyrker* förslaget om att utreda jordbrukets utsläpp av klimatpåverkande ämnen (8.3.3) med tillägget att en omställningsplan för ett klimatneutralt jordbruk tas fram.

Kommissionen skriver att särskilda krav i offentlig upphandling sällan är en kostnadseffektiv åtgärd för minskade klimatutsläpp och att de därför inte bör göras obligatoriska (SOU 2025:96, 8.3.6). Katrineholms kommun anser att förslaget bör utredas vidare då offentliga upphandlingar står för en stor del av svensk klimatpåverkan. Upphandlingsmyndigheten förespråkar att kommuner ställer klimatkrav vid upphandlingar och menar att klimatkrav vid upphandlingar är nödvändiga för att uppfylla annan lagstiftning, exempelvis lag (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet. Krav på att miljökrav ska ställas vid upphandlingar skulle ligga i linje med kommissionens förslag om långsiktiga stabila mål (8.3.1) som företag kan förhålla sig till och planera för att uppfylla.

Kommissionen bedömer att utgångspunkten för svensk industripolitik bör vara att inte subventionera enskilda företag eller branscher (SOU 2025:96, 8.3.7). Katrineholms kommun anser att analysen som ligger till grund för bedömningen är för grund för att kunna bedöma om riktade industripolitiska stöd kan minska i syfte att öka möjligheterna för företag att nå globala klimatmål.

Katrineholms kommun instämmer i stora delar av kommissionens övergripande analys om att en effektiv transportinfrastruktur är central för produktivitet och tillväxt. Flera av de föreslagna åtgärderna är dock inte tillräckligt precisa och behöver kompletteras för att fungera i praktisk tillämpning och regional kontext. Under förutsättning att följande påpekanden beaktas i regeringens fortsatta beredning *tillstyrker* Katrineholms kommun utredarens förslag (SOU 2024:29, 8.7.1–8.7.8).

Kommissionens probleminramning bedöms i huvudsak relevant och överensstämmer med Katrineholm kommuns erfarenheter av infrastrukturens betydelse för näringslivets etableringsmöjligheter, pendlingsmöjligheter och regional konkurrenskraft. Samtidigt saknas i utredningen mer utförliga resonemang om regionala och lokala behov, till exempel hur mindre orter och pendlingskommuner påverkas av nationella prioriteringar.

Kommissionen föreslår att planeringsprocesser ska förbättras för att säkerställa samhällsekonomiskt effektiva investeringar (8.7.1). Katrineholm kommun instämmer i att det behövs bättre analyser och kostnadskontroll, men vill betona att samhällsekonomiska kalkyler bör inkludera regionala effekter, såsom tillgänglighet för mindre orter och sociala dimensioner (arbetsmarknadsintegration, servicebehov). Därtill välkomnas ett förtydligande av hur samhällsekonomiska analyser ska beakta regionala och lokala effekter för kommuner utanför storstadsregioner.

Kommissionens förslag om en översyn av kalkylräntan i beslut om infrastruktur behöver kompletteras med riskvärdering och vikten av att belysa regionala skillnader och klimatmål (t.ex. inklusive klimat- och miljövinster) (8.7.2). Förutsatt att denna komplettering görs *tillstyrker* kommunen förslaget, annars avstyrks det.

Kommissionen menar att det är viktigt för produktiviteten att transportsystemet är pålitligt och driftsäkert, och då bärande delar av systemet närmar sig eller har passerat sin tekniska livslängd framhåller kommissionen att underhåll av väg och järnväg behöver prioriteras (8.7.3). Katrineholms kommun *tillstyrker* kraftfullt både bedömning och förslag. Ett eftersatt underhåll ökar kostnader på sikt och försämrar driftssäkerhet. Det behöver säkerställas att underhållsinsatser fördelas utifrån objektiva, transparenta kriterier som tar hänsyn till trafiksäkerhet, regional utveckling och tillgänglighet för kommunens invånare och företag.

Förslaget om att tillsätta en utredning för att se över Trafikverkets och transportsektorns organisation, utvärdera sammanslagningen och överväga införande av institutionell konkurrens (8.7.4) bedömer Katrineholm kommun som angeläget och *tillstyrks* därmed. Utredningen bör dock kopplas till tydligare mål för regional tillväxt och kommunal medverkan i planering. Katrineholms kommun ser gärna att kommunal och regional planering allmänt integreras bättre med nationell infrastrukturplanering.

Kommissionen anför att Trafikverket brister i uppföljning och utvärdering av sina projekt, att detta har varit känt länge och måste åtgärdas för att bland annat säkerställa möjligheten till ansvarsutkrävande. De myndigheter som har ansvar för forskning och utvärdering inom området föreslås därför få i uppdrag att tillsammans med Trafikverket ta fram och implementera en struktur för vilken data som ska samlas in och göras tillgänglig för att kunna följa upp och utvärdera upphandlingar inom transportområdet. Katrineholms kommun *tillstyrker* förslaget med tillägget att bättre data och uppföljning kan ge mer ändamålsenliga beslut varför insamlingen behöver innefatta lokala data och dialog behöver föras med kommunala aktörer för att spegla verklighetstroga trafik- och resmönster.

2026-01-20

KS/2025:419 - 1.9.1 -
Inkommande
remisser

Stina Svenberg
Utredare

Beslutet skickas till:
Finansdepartementet
Akten

§ 57

VAN/2025:98

Yttrande - Produktivitetskommissionens betänkanden - Goda möjligheter till ökat välbefinnande och fler möjligheter till ökat välbefinnande

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämndens beslut

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommun har beretts möjlighet att besvara produktivitetskommissionens betänkanden om goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29) och fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96). Ärendet har remitterats till bland annat vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden med sista svarsdag 2025-12-30.

Produktivitetskommissionen har analyserat och bedömt förutsättningarna för produktivitetstillväxt i Sverige. Samtidigt som Produktivitetskommissionen bedömer att förutsättningarna är generellt goda i Sverige bedömer de också att det finns potential till förbättring på flera områden. Kommissionens slutsatser följer av analyser utifrån de fundamentala drivkrafterna för produktivitetstillväxt; primärt väl fungerande konkurrens och marknader, internationalisering, tillgång till kapital och omställningsförmåga. För offentlig sektor lyfts särskilt vikten av fokus på kärnverksamheten, men också förmågan att på ett bättre sätt ta tillvara de möjligheter som konkurrensutsättning av offentlig verksamhet kan medföra.

Bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har primärt bedömt effekterna av de förslag som lyfts av kommissionen i avsnittet som behandlar Arbetsmarknad och kompetensförsörjning och specifikt de delar av utredningen som ryms inom vuxen- och utbildningsnämndens ansvarsområde och bedöms ha en direkt påverkan.

Ärendets handlingar

- Tjänsteskrivelse 2025-12-09
- Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29) - [Goda möjligheter till ökat välbefinnande, SOU 2024:29](#)
- Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96) - [Fler möjligheter till ökat välbefinnande, SOU 2025:96](#)

Överläggning

Under vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämndens överläggning yttrar sig förvaltningschef Johan Lindeberg, Ulrica Truedsson (S), Stefan Blomkvist (S) och Helena Gärtner (M).

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Ordförandens sign	Justerandes sign
-------------------	------------------

§ 95

VON/2025:68

Yttrande över remiss Produktivitetskommissionens betänkanden

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till yttrande och översänder det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommun har fått möjlighet att yttra sig över remisserna Produktivitetskommissionens betänkanden Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96).

Utredningarnas förslag är välgrundade och kan bidra till förbättrad kvalitet, ökad effektivitet och stärkt samverkan inom vård och omsorg.

Särskilt viktiga är förslagen om förbättrat samarbete mellan hälso- och sjukvård och social omsorg. Även utveckling av gemensamma digitala lösningar, satsningar på personalens kompetens samt ett stärkt fokus på jämlikhet och tillgänglighet bedöms värdefulla. Det är viktigt att följa upp hur föreslagna förändringar påverkar olika grupper, för att säkerställa att de får önskad effekt.

Ärendets handlingar

- Delbetänkande (SOU 2024:29)
- Slutbetänkande (SOU 2025:96)
- Social- och omsorgsförvaltningens yttrande (2025-11-11)
- Social- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-11-11

Vård- och omsorgsnämndens överläggning

Under vård- och omsorgsnämndens överläggning yttrar sig Johanna Karlsson (S).

Beslutet skickas till:
Kommunledningsförvaltningen
Akten

§ 66

BIN/2025:335

Yttrande - Produktivitetskommissionens betänkanden - Goda möjligheter till ökat välbefinnande och fler möjligheter till ökat välbefinnande

Bildningsnämndens beslut

Bildningsnämnden antar förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommun har beretts möjlighet att yttra sig över remissen produktivitetskommissionens betänkanden – goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29) och fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96). Ärendet har remitterats till bildningsnämnden med flera.

Produktivitetskommissionen har analyserat och bedömt förutsättningarna för produktivitetstillväxt i Sverige. Samtidigt som Produktivitetskommissionen bedömer att förutsättningarna är generellt goda i Sverige bedömer de också att det finns potential till förbättring på flera områden. Kommissionens slutsatser följer av analyser utifrån de fundamentala drivkrafterna för produktivitetstillväxt; primärt väl fungerande konkurrens och marknader, internationalisering, tillgång till kapital och omställningsförmåga. För offentlig sektor lyfts särskilt vikten av fokus på kärnverksamheten, men också förmågan att på ett bättre sätt ta tillvara de möjligheter som konkurrensutsättning av offentlig verksamhet kan medföra.

Bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har primärt bedömt effekterna av de förslag som lyfts av kommissionen i avsnittet som behandlar Arbetsmarknad och kompetensförsörjning och specifikt det förslag som föreslår att det skall inrättas en ny nationell yrkesutbildning på gymnasial nivå med lägre studietakt och sänkta behörighetskrav.

Sammanfattningsvis anser förvaltningen att förslaget om att inrätta en ny nationell yrkesutbildning på gymnasial nivå med lägre studietakt och sänkta behörighetskrav har flertalet brister.

Ärendets handlingar

- Tjänsteskrivelse 2025-11-11
- Remiss - Produktivitetskommissionens betänkanden Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29) och Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96) - [Goda möjligheter till ökat välbefinnande, SOU 2024:29](#), [Fler möjligheter till ökat välbefinnande, SOU 2025:96](#).

Överläggning

Under bildningsnämndens överläggning yttrar sig förvaltningschef Johan Lindeberg och Ulrica Truedsson (S).

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Ordförandens sign

Justerandes sign

Remissvar Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026–2035

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar redovisat förslag till yttrande och översänder det som Katrineholms kommuns yttrande till Region Sörmland.

Sammanfattning av ärendet

Region Sörmland har på uppdrag av regionala utvecklingsnämnden genomfört en aktualitetsprövning av nu gällande trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026–2035. Trafikförsörjningsprogrammet redovisar behovet av kollektivtrafik och anger mål för kollektivtrafikförsörjningen. Katrineholms kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Region Sörmlands framtagna förslag senast den 2 februari 2026.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har berett ärendet och i förslag till samlat yttrande för Katrineholms kommun lyfts att programmet efter revideringen är tydligare och mer överskådligt. Det välkomnas även att ambitioner och mål är väl formulerade och kopplas till den regionala utvecklingen och samhällsplaneringen i stort. De utvecklingsområden som identifierats rör främst mätindikatorer kopplat till resande och konkurrenskraft samt tydlighet och styrning gällande hela resan-perspektivet.

Ärendets handlingar

- Förslag – Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026–2035

Ärendebeskrivning

I enlighet med lag (2010:1065) om kollektivtrafik ska den ansvariga regionala kollektivtrafikmyndigheten i varje län regelbundet ta fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram (RTP). Programmet redovisar behovet av kollektivtrafik och anger mål för kollektivtrafikförsörjningen och utgör således det viktigaste dokumentet för styrningen av kollektivtrafiken i länet.

Region Sörmland har på uppdrag av regionala utvecklingsnämnden genomfört en aktualitetsprövning av nu gällande trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026–2035. Inom ramen för aktualitetsprövningen gjordes en bedömning huruvida programmets inriktning, mål och strategier fortsatt är aktuella.

Katrineholms kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Region Sörmlands framtagna förslag senast den 2 februari 2026. Samhällsbyggnadsförvaltningen har berett ärendet och lämnar följande förslag till yttrande för Katrineholms kommun.

Förslag till yttrande

Katrineholms kommun ser över lag positivt på den föreslagna revideringen av programmet och välkomnar att struktur och disposition har förtydligats då det ökar överskådlighet och tydlighet. Programmets övergripande ambitioner om en funktionell, attraktiv och effektiv kollektivtrafik är väl formulerade och kopplas ihop till den regionala utvecklingen och samhällsplaneringen på ett bra och tydligt sätt. Särskilt välkomnas att Region Stockholms riktlinjer för planering av bostadsbebyggelse i relation till kollektivtrafik lyfts fram, samt att dessa kan kombineras med krav på bebyggelsevolym som underlag för etablering av ny kollektivtrafik. Detta ses som ett viktigt stöd i Katrineholms kommuns fysiska planering.

Katrineholms kommun vill samtidigt kommentera några utvecklingsområden kopplat till mål och indikatorer. I förslaget har resande som indikator tagits bort. För att stärka programmets uppföljningsbarhet och transparens bör denna indikator återinföras. Vidare saknas indikatorer som speglar kollektivtrafikens konkurrenskraft gentemot bilen, exempelvis i form av restidskvot eller medelhastighet. Katrineholms kommun har förståelse för de mätmetodiska utmaningar som beskrivs, men vill samtidigt understryka vikten av att arbeta vidare med objektiva och jämförbara mått som kan bidra till ökad tydlighet både för styrning och resenärsperspektiv. Kopplat till detta vill Katrineholms kommun även betona vikten av ett mer sammanhållet perspektiv på hela resan. Det gäller såväl tillgänglighet till och från hållplatser som ett användarvänligt och enhetligt biljettsystem. Ett tydligare strategiskt grepp kring hela resan-perspektivet och ett långsiktigt arbete mot ett mer enhetligt biljettsystem bedöms vara centralt för kollektivtrafikens attraktivitet och konkurrenskraft.

Sammanfattningsvis ser Katrineholms kommun positivt på programmets reviderade struktur och inriktning och ser goda möjligheter till fortsatt dialog och samverkan kring de frågor som rör mål, indikatorer och resenärsperspektiv.

Caroline Meinhold
Strateg

Beslutet skickas till:

Region Sörmland

Akten

Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026–2035

REGION
SÖRMLAND

Plats för förord (tas fram senare)

Trafikförsörjningsprogram för Sörmland 2026–2035

Beslutad XXXX-XX-XX

HRU Region Sörmland
Repslagaregatan 19
611 88 Nyköping
www.regionsormland.se

Sammanfattning

Region Sörmland är regional kollektivtrafikmyndighet i Södermanlands län och har därmed ansvar för det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Trafikförsörjningsprogrammet redovisar behovet av kollektivtrafik och anger mål för kollektivtrafikförsörjningen. Programmet är således det viktigaste dokumenten för styrningen av kollektivtrafiken i länet.

Kollektivtrafiken ska bidra till en hållbar regional utveckling och utgör ett viktigt verktyg för genomförandet av Sörmlands regionala utvecklingsstrategi. Utifrån prioriteringar i Sörmlands regionala utvecklingsstrategi samt Strukturbild Sörmland, har tre målområden för trafikförsörjningsprogrammets mål identifierats och inom vilka kollektivtrafiken ska utvecklas fram till år 2035. För att nå målen krävs ett systematiskt arbete där varje beslut, projekt och genomförande verkar i riktning mot målen. Strategier är inriktningar i detta arbete, flera av strategierna har effekt på mer än ett funktionsmål.

De långsiktiga utmaningarna för samhället i allmänhet och kollektivtrafiken i synnerhet är stora och det är angeläget att formulera ambitioner för längre tidsperspektiv. För Sörmland består utmaningarna i att stärka kopplingarna till viktiga utvecklingsområden i omkringliggande län. På så sätt kan förutsättningar ges att stärka invånarnas möjligheter till sysselsättning och att öka företagens möjligheter att rekrytera arbetskraft. En attraktiv kollektivtrafik i Sörmland och Stockholm-Mälardalenregionen är också ett viktigt bidrag till att minska klimatpåverkan och en del i arbetet med att skapa ett jämlikt och jämställt samhälle.

Kollektivtrafik för hållbar regional utveckling

Figur 1. Sammanfattande bild av trafikförsörjningsprogrammets mål, målindikatorer och strategier.

Innehåll

Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram	5
VAD ÄR ETT TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAM?	6
TILL VEM RIKTAR SIG TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMET?	6
TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMETS DISPOSITION	6
VAD SOM STYR TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMET	7
Behovet och utbudet av kollektivtrafik	9
KOLLEKTIVTRAFIKENS NYTTA	10
SÖRMLANDS UTVECKLING	12
KOLLEKTIVTRAFIKEN I SÖRMLAND.....	15
Mål för kollektivtrafiken	19
TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMETS MÅLBILD	20
MÅL OM FUNKTIONELL KOLLEKTIVTRAFIK	21
MÅL OM ATTRAKTIV KOLLEKTIVTRAFIK.....	22
MÅL OM EFFEKTIV KOLLEKTIVTRAFIK	23
MÅLUPPFÖLJNING.....	24
Strategier och vägen framåt.....	25
ÖVERGRIPANDE STRATEGIER	26
RIKTADE STRATEGIER FÖR ATT UPPNÅ ETT ELLER FLERA MÅL.....	27
ALLMÄN TRAFIKPLIKT OCH ÖPPET MARKNADSTILLTRÄDE.....	30
FINANSIERING OCH EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR.....	32
Särskild kollektivtrafik	33
OM DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN	34
MÅL FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN	35
STRATEGIER FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN.....	36

Sörmlands regionala trafikförsörjningsprogram

I detta inledande kapitel beskrivs vad trafikförsörjningsprogrammet är för typ av dokument, vad som styr dess utformning och till vem det riktar sig.

VAD ÄR ETT TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAM?

Trafikförsörjningsprogrammet är ett styrdokument som tas fram av regionala kollektivtrafikmyndigheter för att beskriva behovet av kollektivtrafik, sätta mål för hur den ska utvecklas och ange vilka strategier som ska tillämpas för att uppnå dessa mål. Programmet täcker alla typer av kollektivtrafik oavsett om den är kommersiell eller upphandlad.

TILL VEM RIKTAR SIG TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMET?

Programmet riktar sig till Region Sörmland, till kommuner och övriga myndigheter med rådighet över beslut och åtgärder för en omställning till ett hållbart transportsystem, samt till alla organisationer och aktörer i länet som är berörda av målen och som bidrar till att uppfylla dem. Programmet ska fungera vägledande för alla som är inblandade i utvecklingen av kollektivtrafik, hållbart resande och samhällsplanering i länet. Region Sörmland har en central roll för att uppnå programmets intentioner och mål, inte minst genom samverkan med andra.

TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMETS DISPOSITION

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Sörmland är disponerat i tre övergripande delar; behov, mål samt strategier för att uppnå dessa. Den särskilda kollektivtrafikens mål och strategier beskrivs i ett enskilt avsnitt.

Figur 2. Trafikförsörjningsprogrammets tre övergripande delar.

VAD SOM STYR TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMET

Enligt lagen om kollektivtrafik (SFS 2010:1065) ska det i varje län finnas en regional kollektivtrafikmyndighet och denna myndighet ska ansvara för att det finns ett regionalt trafikförsörjningsprogram. Region Sörmland är regional kollektivtrafikmyndighet i Sörmland.

Lagen om kollektivtrafik anger formerna för trafikförsörjningsprogrammet medan själva innehållet och målen bestäms regionalt. I Region Sörmland är det Sörmlands regionala utvecklingsstrategi och den tillhörande "Strukturbild Sörmland" som anger den grundläggande inriktningen, (se sammandrag sid. 8). I relationen till dessa dokument utgör Trafikförsörjningsprogrammet en konkretisering med specifika mål för just kollektivtrafiken.

Figur 3. Sambandet mellan trafikförsörjningsprogrammet och övergripande regionala mål och styrdokument.

Den regionala planeringen utgår vidare ifrån lagstiftning och målsättningar på nationell och internationell nivå, som de transportpolitiska målen, de nationella miljömålen och FN:s internationella konventioner samt FN:s handlingsplan Agenda 2030 för hållbar utveckling.

Relaterade planer och processer

Till helhetsbilden kopplas många olika aktörer, planer och processer som tillsammans bidrar till utvecklingen av kollektivtrafiken och till att skapa förutsättningar för densamma.

En stark koppling till kollektivtrafiken finns i länstransportplanen för transportinfrastrukturen, i vilken statliga medel avsätts för investeringar som exempelvis tillgänglighetsanpassning av hållplatser.

Kommunerna med sitt planmonopol är en viktig aktör inom samhällsplaneringen och samverkanspart inom kollektivtrafikplaneringen. I Sörmland är kommunerna även finansiär av lokal kollektivtrafik. Samverkan med kommunerna regleras i dokumentet "Överenskommelse om Kollektivtrafik i Södermanlands län".

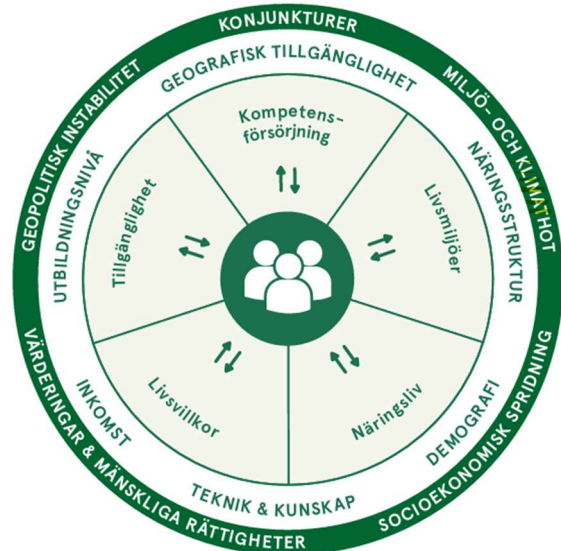
Inom ramen för ÖMS (Samverkan östra Mellansverige) sker samverkan om ett gemensamt storregionalt planeringsunderlag som är vägledande för regioner och kommuner i östra Mellansverige och i det särskilda EBS-samarbetet (En Bättre Sits) koordineras de storregionala frågorna med koppling till transportinfrastrukturen.

Sörmlands regionala utvecklingsstrategi, sammandrag

Sörmlands regionala utvecklingsstrategi (RUS) visar inriktningen för det regionala utvecklingsarbetet genom att ange de långsiktiga prioriteringarna för hur vi skapar hållbar regional utveckling i Sörmland. Utvecklingsstrategin tar sin utgångspunkt i FN:s globala mål, Agenda 2030. Målet är att Sörmland ska vara ett socialt hållbart samhälle med goda och jämlika livsvillkor, där människor lever ett gott liv med god hälsa utan orättfärdiga skillnader. Sörmlands regionala utvecklingsstrategi pekar ut fem prioriterade inriktningar för en hållbar framtid:

1. Goda boende- och livsmiljöer som ger jämlika möjligheter till arbete, välbefinnande och välfärd
2. En hållbar fysisk och digital tillgänglighet och mobilitet
3. Livslångt lärande för tryggad kompetensförsörjning
4. Ett växande och dynamiskt näringsliv som bidrar till hållbar omställning
5. Jämlika livsvillkor och god hälsa för alla, med särskilt fokus på barn och unga

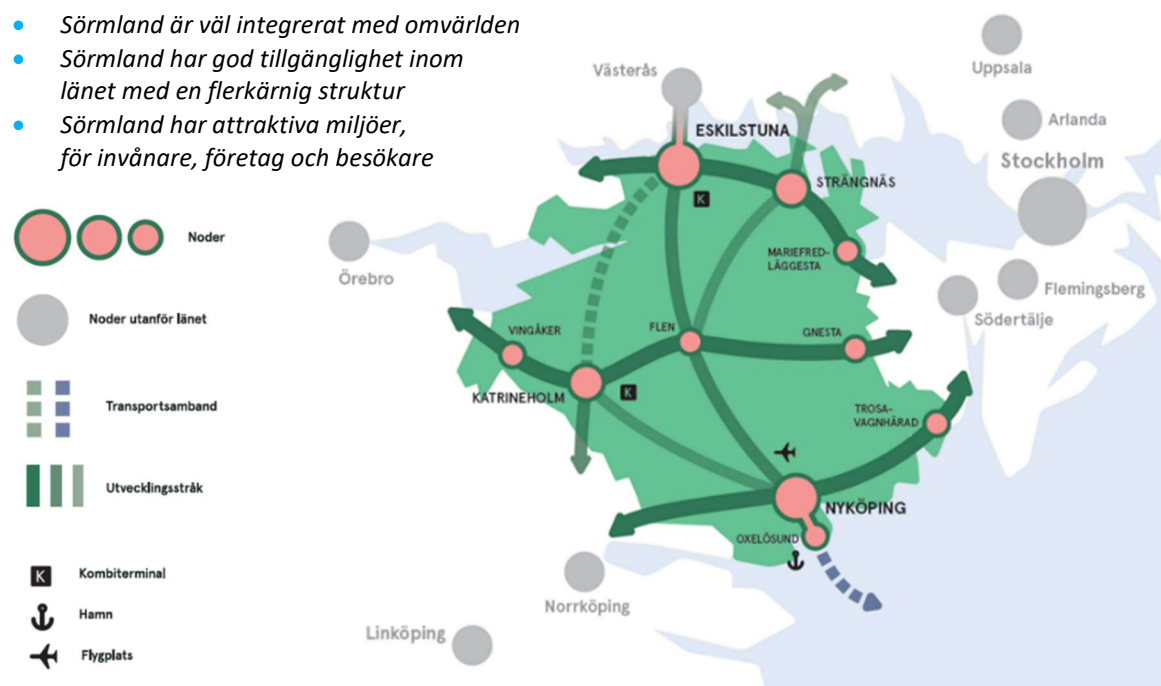
Sörmlands modell för hållbar regional utveckling (till höger) belyser med människan i centrum hur boende, hälsa, arbete, utbildning och näringsliv påverkar varandra. Modellen beskriver även ett antal påverkande förutsättningar.

Strukturbild Sörmland, sammandrag

Strukturbild Sörmland är den del av den regionala utvecklingsstrategin som beskriver den rumsliga utvecklingen av Sörmland. Strukturbilden visar framtida utveckling av platser, funktionella noder samt samband inom länet och med omvärlden. Strukturbilden definierar tre strategiska områden med ställningstaganden som är vägledande ur ett funktionellt och strukturellt perspektiv:

- Sörmland är väl integrerat med omvärlden
- Sörmland har god tillgänglighet inom länet med en flerkärnig struktur
- Sörmland har attraktiva miljöer, för invånare, företag och besökare

Behovet och utbudet av kollektivtrafik

Varför behövs kollektivtrafik och på vilket vis är kollektivtrafiken viktig för Sörmland och dess invånare? I detta kapitel beskrivs behovet av kollektivtrafik men också hur dagens kollektivtrafik i Sörmland är uppbyggd.

KOLLEKTIVTRAFIKENS NYTTA

I den regionala utvecklingsstrategin för Sörmland beskrivs regionens utvecklingsmål och framtidsbild. Sörmland ska vara en region med stark attraktionskraft, som bygger på bland annat tillgänglighet, inkludering och goda livsmiljöer för alla som bor och verkar i länet.

Här har kollektivtrafiken en central roll! Kollektivtrafiken bidrar med betydande samhällsnyttor, dels i omställningen mot ett mer hållbart resande, dels genom att tillgängliggöra länet för de som bor och verkar här.

Nyttor som uppstår när resande flyttas över från bil till kollektivtrafik är kanske de som främst brukar framhävas bland kollektivtrafikens fördelar. De omfattar minskade utsläpp från transportsystemet, minskad energianvändning och frigörande av värdefullt markutrymme i regionens stadsmiljöer.

Listan över nyttor som kollektivtrafiken bidrar till är emellertid mer omfattande än så, vilket exempelvis framgår av Svensk Kollektivtrafiks rapporter "Kollektivtrafikens Samhällsnytta" (2017) och "Kollektivtrafikens nytta för kommunerna, landstingen och regionerna" (2018).

Hållbar mobilitet för klimatet, miljön och hälsan

Klimatförändringen är en av de svåraste utmaningarna människan står inför, och det är av största vikt att fortsätta arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser. Sverige har som mål att nå nettonollutsläpp senast år 2045 samtidigt som energianvändningen ska effektiviseras och energiproduktionen ska bli helt förnybar.

Sörmland har sedan millennieskiftet haft en befolkningstillväxt, med ökade transportbehov som följd, även om bättre förutsättningar för distansarbete inneburit en viss trendförändring. Tillväxten är en stor tillgång för regionen men också en utmaning när det kommer till att nå klimatmålen.

Transporter står idag för en mycket stor andel av den direkta klimatpåverkan. Även utbyggbyggnaden av infrastruktur påverkar i hög grad miljön och klimatet. En omställning behöver därför ske vad gäller drivmedel men framför allt när det gäller hur vi löser behoven av tillgänglighet och mobilitet. Hållbar mobilitet och en ökad marknadsandel för kollektivtrafiken av det motoriserat resande bidrar till minskat klimatavtryck och minskad trängsel i transportsystemet.

Då kollektivtrafikresor ofta kombineras med en gångresa eller cykelresa bidrar de till vardagsmotion och förbättrad folkhälsa. När fler väljer att resa kollektivt i stället för med bil kan det även ge positiva effekter för trafiksäkerheten.

God tillgänglighet för jämlika förutsättningar

Sociala och ekonomiska skillnader innebär att viss vissa grupper och områden är mer beroende av kollektivtrafik för sitt vardagsresande än andra. Bland de som oftare är beroende av kollektivtrafik återfinns barn och unga, äldre och personer med funktionsnedsättning samt personer i hushåll med lägre inkomster. Barn är särskilt beroende av kollektivtrafiken för sitt vardagsresande eftersom de inte har samma handlingsutrymme som vuxna. Tillgängligheten till kollektivtrafik påverkar människors liv och möjlighet att ta del av samhällets utbud och på så vis påverkar det även jämlikheten.

Kollektivtrafiken behöver utifrån olika gruppers behov och förutsättningar erbjuda tillgänglighet till skolor och arbetsplatser, handel, hälso- och sjukvård, offentlig och kommersiell service, kulturutbud och fritidsaktiviteter.

Av särskild betydelse för att skapa jämlika förutsättningar är den särskilda kollektivtrafiken med färdtjänst som är till för de som på grund av en funktionsnedsättning har svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att använda den allmänna kollektivtrafiken. Särskild kollektivtrafik har en viktig roll i att bidra till ökad jämlikhet och delaktighet för att personer med funktionsnedsättning, i likhet med andra, fritt ska kunna bosätta sig, arbeta, studera och ha en aktiv fritid.

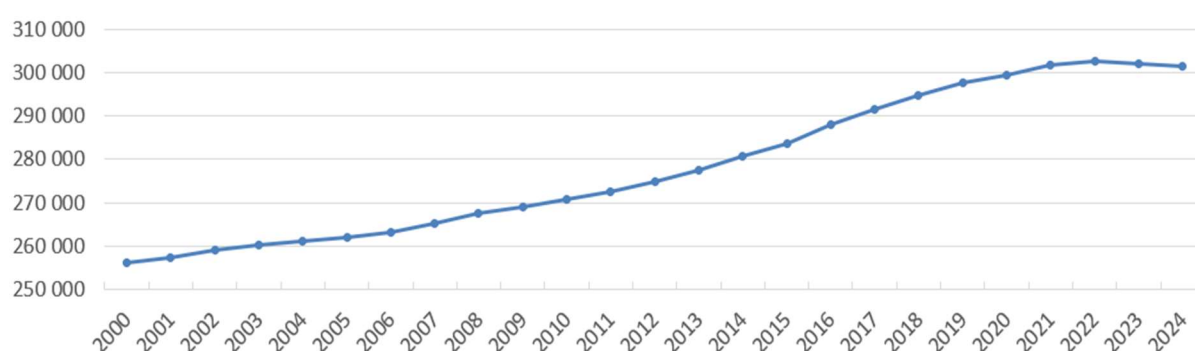

SÖRMLANDS UTVECKLING

Behovet av kollektivtrafik förändras över tid kopplat till exempelvis befolkningsutveckling, pendling och förändringar på arbetsmarknaden. I detta avsnitt följer en presentation av några faktorer av Sörmlands utveckling som har bäring på kollektivtrafikens behov.

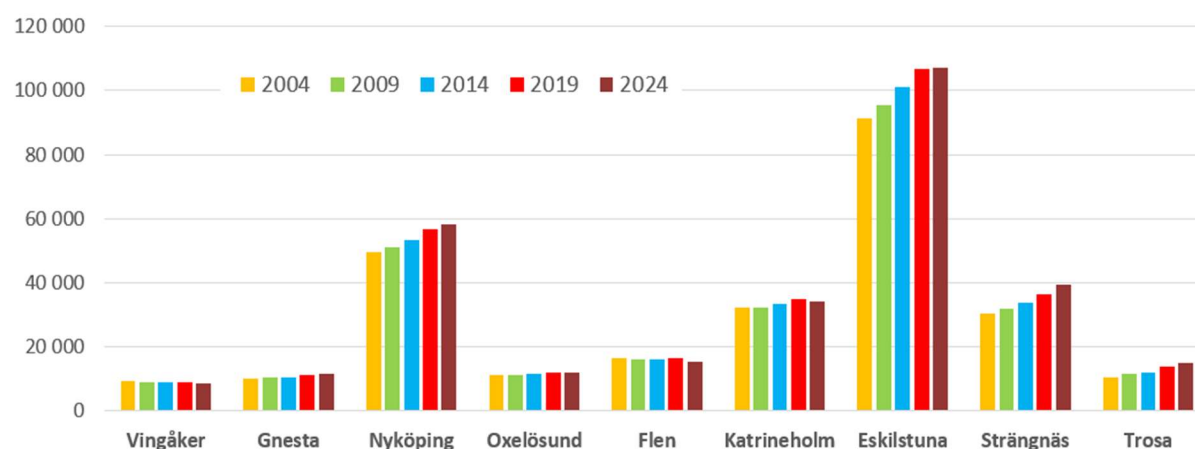
Befolkningsutveckling

Sörmland har under en lång tid haft en ökande befolkning. År 2021 bodde för första gången fler än 300 000 personer i Sörmland och år 2022 har ytterligare några hundra tillkommit. Även om det mellan 2022 och 2024 syns en minskning av det totala antalet sörmlänningar visar prognoser på en långsiktigt fortsatt befolkningstillväxt. Enligt SCB beräknas befolkningen i Sörmland uppgå till ca 310 500 år 2035 och ca 325 000 år 2050.

Figur 4. Befolkningsutvecklingen i Sörmland, utfall år 2000–2024. Källa: SCB

Utvecklingen i Sörmland varierar inte bara över tid utan också inom länet där vissa områden har en starkare trend än andra, vilket kan kopplas till skillnader i konkurrenskraft och geografisk närhet. En differerad utveckling med tydligare befolkningsökning i vissa områden förväntas bidra till en ökad efterfrågan av kollektivtrafik i specifika delar av länet samtidigt som kollektivtrafik, i synnerhet tågtrafik, är ett viktigt verktyg för att stärka andra delar av länets konkurrenskraft.

Figur 5. Förändring av folkmängden per kommun, 5-årsintervall år 2004–2024. Källa: SCB

Utveckling av bebyggelse

Prognoser för bebyggelseutvecklingen i Sörmland följer i stora drag samma utveckling som befolkningstillväxten. Kommuner med starkare tillväxttrend planerar och utvecklar för fler bostäder. Denna utveckling har också mönster som kan kopplas till den fysiska närheten och styrkan på de olika arbetsmarknaderna.

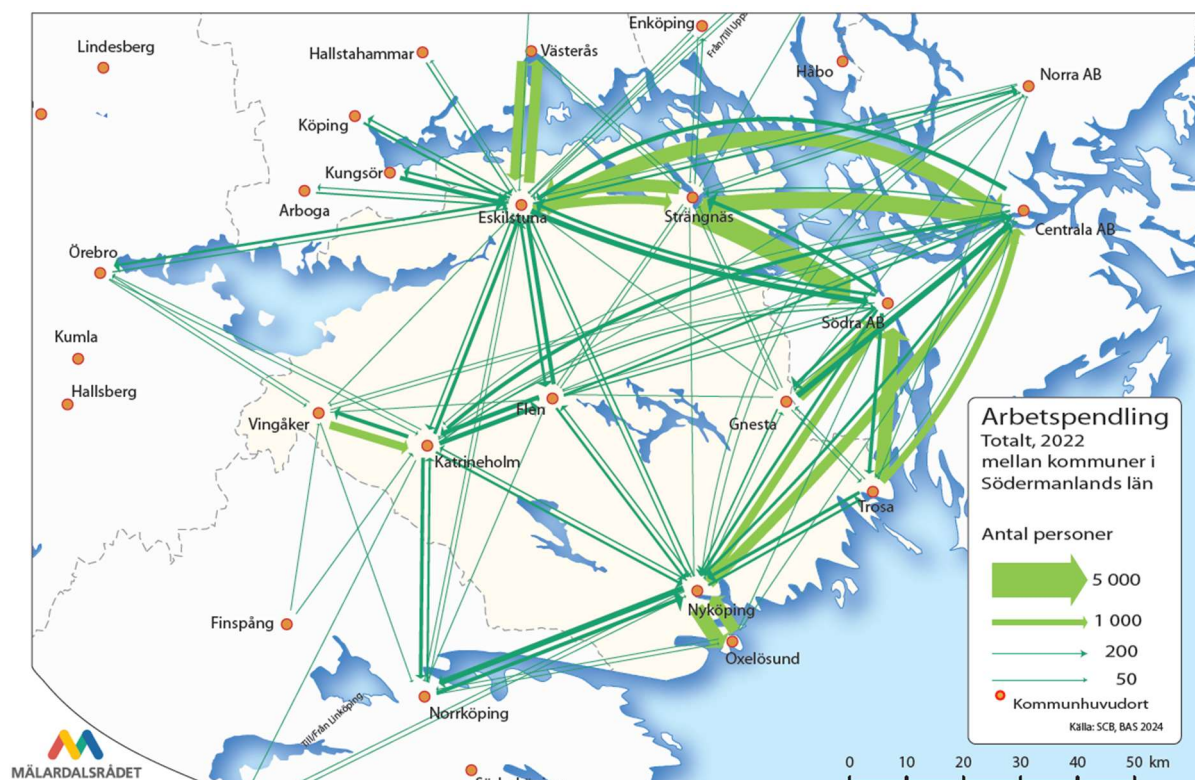
Bebyggelseutvecklingen uppvisar en ihållande trend av urbanisering där en övervägande majoritet av bebyggelseutvecklingen planeras till de större tätorterna. I de flesta fall innebär det goda förutsättningar för kollektivtrafiksörjning då utveckling ofta kan ske i stationsnära lägen och i redan befintliga kollektivtrafikstråk. Givetvis förväntas utveckling även ske i enskilda lägen på landsbygden. En sådan utveckling tenderar vara svår att möta med en god kollektivtrafiksörjning.

Arbetsmarknad och pendling

Bland de starkaste faktorerna som påverkar behovet och utvecklingen av kollektivtrafiken är hur pendlingsmönstren ser ut. Samtidigt innebär utvecklad kollektivtrafik med förbättrad tillgänglighet att pendlingsmönstren förändras. En trend har varit att den långväga pendlingen har ökat vilket kan bero på att pendlingsmöjligheterna har förbättrats och att den digitala utvecklingen har underlättat distansarbete, varför pendling inte alltid behöver ske på daglig basis.

Sörmland präglas idag av en omfattande arbetspendling över länsgräns med tonvikt på pendling till, men också från, Stockholms län. Pendlingen över länsgräns är också förhållandevis stark mellan Eskilstuna och Västerås men även mellan Nyköping respektive Katrineholm och Norrköping finns det större pendlingsflöden.

När det gäller pendling över kommungräns inom länet så är de starkaste kopplingarna mellan grannkommunerna Nyköping och Oxelösund, Strängnäs och Eskilstuna samt mellan Vingåker och Katrineholm. Enligt SCB:s förteckning över lokala arbetsmarknadsregioner räknas idag Gnesta, Strängnäs och Trosa kommuner till Stockholms lokala arbetsmarknadsregion. Nyköping och Oxelösund bildar en gemensam lokal arbetsmarknadsregion samtidigt som Flen, Katrineholm och Vingåker numera räknas in i Eskilstunas lokala arbetsmarknadsregion.

Figur 6. Arbetspendling 2022 mellan kommuner inom Sörmlands län och angränsande län. Bilden visar den totala arbetspendlingen oavsett färdstätt. Källa: Mälardalsrådet, 2024.

Utbildning

Sörmland har en jämförelsevis låg utbildningsnivå vilket kan förklaras av länets karaktär med näringar som historiskt har dominerats av jordbruk och tillverkning. Idag är utbildning av större betydelse både för individens försörjning och för den regionala utvecklingen.

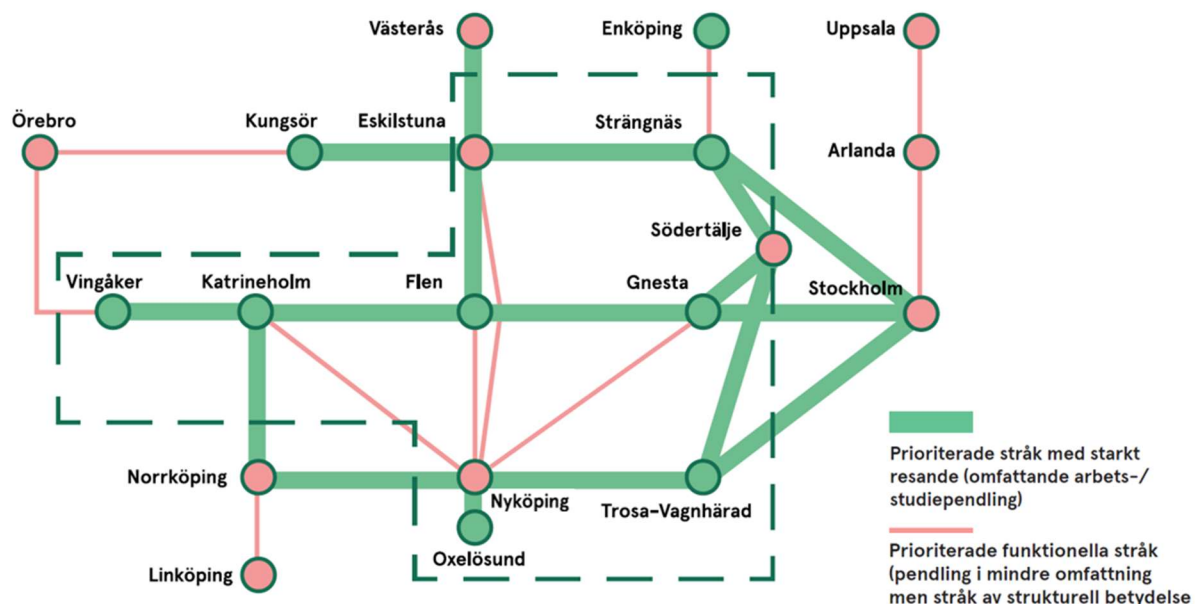
Ansträngningar pågår för att höja utbildningsnivån och som ett led i dessa har Sörmland fått ett universitet i och med att Mälardalens högskola i Eskilstuna har blivit Mälardalens universitet. Flera lärosäten för högre utbildning finns även i angränsande län, främst i Stockholm, Huddinge, Västerås, Norrköping, Örebro, Linköping och Uppsala. Goda resmöjligheter med regional kollektivtrafik är av stor betydelse för att tillgängliggöra utbildning för invånarna och för att dessa ska kunna välja att studera vidare även utan att behöva flytta. Kollektivtrafiken fyller även en viktig roll för den ofta lokala eller mellankommunala pendlingen till grundskolor och gymnasieskolor, vilken utgör en stor andel av resandet.

KOLLEKTIVTRAFIKEN I SÖRMLAND

Kollektivtrafiken i Sörmland bedrivs av flera aktörer och under olika varumärken. Under varumärket Sörmlandstrafiken bedrivs regional busstrafik, landsbygdstrafik och stadstrafik.

Under varumärket Sörmlandstrafiken utförs även särskild kollektivtrafik, det vill säga sjukresor för regionens räkning samt färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och vissa övriga resor på uppdrag av kommunerna.

Den regionala tågtrafiken bedrivs under varumärket Mälartåg av det med angränsande län samägda bolaget Mälardalstrafik med undantag för pendeltåget mellan Gnesta och Södertälje som bedrivs av Stockholms Lokaltrafik i samverkan med Region Sörmland.

Figur 7. Region Sörmlands prioriterade regionala kollektivtrafikstråk och dess noder. Stråken symboliserar kopplingar och inte specifika tåg- eller busslinjer. Strukturen har kopplingar till flera mål och strategier i trafikförsörjningsprogrammet. Prioriteringarna är gjorda utifrån stråkens betydelse för Sörmlands behov.

Den upphandlade buss- och tågtrafiken kompletteras av kollektivtrafik som drivs på kommersiella grunder. Mest framträdande inom den kommersiella trafiken är fjärrtågtrafiken som betjänar Katrineholm med förbindelser till Stockholm, Göteborg samt till Värmland och Oslo. Inom busstrafiken finns Trosabussen mellan Trosa och Liljeholmen i Stockholm via Vagnhärad, vilken har ett biljettsamarbete med den regionala tågtrafiken. Därtill finns flygbussar till Skavsta flygplats liksom fjärrbussar främst utefter vägarna E20 och E4 och som i begränsad omfattning betjänar exempelvis Nyköping och Eskilstuna.

Den kommersiella tågtrafiken har en mycket stor betydelse för Sörmlands nationella och internationella tillgänglighet. Viktiga accesspunkter med den kommersiella fjärrtrafiken finns i Katrineholm och utanför länet i exempelvis Örebro, Södertälje Syd, Norrköping/Linköping samt i Stockholm. Även tillgängligheten till kommersiell flygtrafik vid Arlanda och Skavsta flygplatser är av stor betydelse för länet.

Under följande rubriker beskrivs den upphandlade allmänna kollektivtrafiken i Sörmland:

Regional tågtrafik

Den regionala tågtrafiken är stommen i Sörmlands kollektivtrafik. För att reglera den regionala tågtrafiken utifrån samhällets behov har trafiken belagts med trafikplikt och handlats upp i samverkan med angränsande län. Linjenätet som trafikeras av Mälartåg består av tre öst-västliga linjer och en nord-sydlig som knyter samman Sörmland internt och med angränsande län. Därtill finns Stockholms Lokaltrafiks pendeltåg mellan Gnesta med centrala Södertälje. De regionala tåglinjerna är:

- Örebro – Arboga – Kungsör – Eskilstuna – Strängnäs – Läggesta – Nykvarn – Södertälje Syd – Flemingsberg – Stockholm – Arlanda – Knivsta – Uppsala
- Hallsberg – Vingåker – Katrineholm – Flen – Gnesta – Södertälje Syd – Flemingsberg – Stockholm
- Norrköping – Kolmården – Nyköping – Vagnhärad – Södertälje Syd – Flemingsberg – Stockholm
- Linköping – Norrköping – Katrineholm – Flen – Hälleforsnäs – Eskilstuna – Kvicksund – Västerås – Sala – Heby – Morgongåva – Uppsala
- Gnesta – Mölnbo – Järna – Södertälje Syd – Södertälje Hamn – Södertälje Centrum

Stora satsningar har gjorts på den regionala tågtrafiken sedan 2017 då Mälartåg introducerades med nya fordon och utökad trafik. Samma år introducerades också Movingo, en periodbiljett som gäller både på regionaltågen och i den anslutande busstrafiken. Därefter har ytterligare förbättringar genomförts och de flesta sträckor trafikeras nu av en tur i timmen under dagtid på vardagar förstärkt till halvtimmestrafik under pendlingstid. Eftersom samtliga tåglinjer passerar över länsgränser krävs samråd om trafikförändringar med angränsande län. För utvecklingen på längre sikt sker samverkan i det storregionala forumet "En Bättre Sits".

Regional busstrafik

Den regionala busstrafiken utgör tillsammans med tågtrafiken stommen i kollektivtrafiken och de trafikerar de prioriterade regionala kollektivtrafikstråken (se figur 7). Busstrafiken bedrivs mellan länets kommunhuvudorter på sträckor där det saknas tågtrafik eller i tillägg till tågtrafiken. Utbudet med den regionala busstrafiken är vanligen en tur i timmen med insatsturer som ger halvtimmestrafik under pendlingstid.

I vissa stråk finns regional expressbusstrafik med få stopp i syfte att överbrygga långa distanser med attraktiva restider. Expressbusstrafiken bedrivs som komplement till ordinarie buss- eller tåglinje. Utbudet är ofta begränsat beroende på efterfrågan och utbudet av alternativa resmöjligheter.

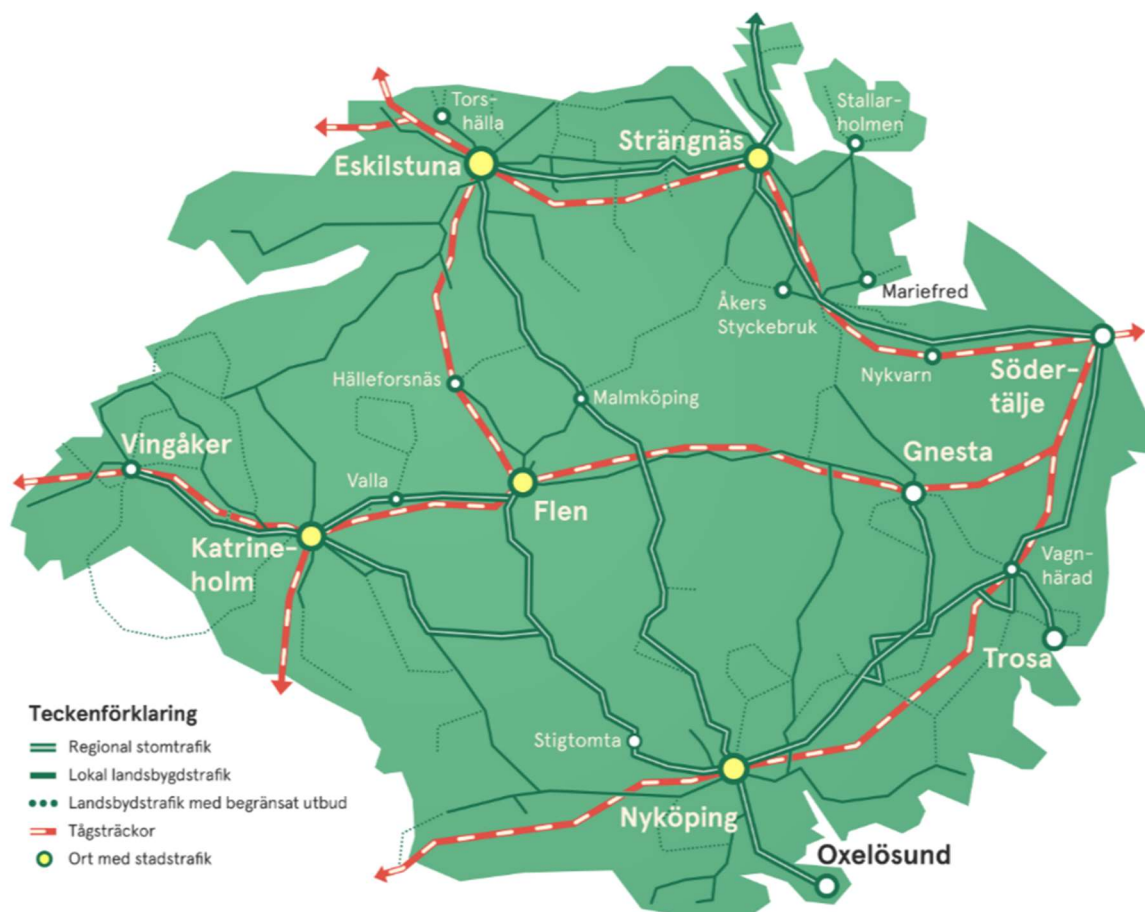
Landsbygdstrafik

Landsbygdstrafikens linjer kör i huvudsak inom respektive kommun och knyter i första hand samman kommunernas olika tätorter men försörjer även landsbygden med trafik. Linjer som knyter samman olika tätorter tenderar ofta att ha ett utbud i enlighet med definitionen för "gott kollektivtrafikutbud", (se "mål om funktionell kollektivtrafik"). Linjer som bara trafikerar landsbygdsområden har oftast ett mer begränsat utbud. Gemensamt för landsbygdstrafiken är att den vanligen är anpassad efter skolelevers resbehov.

I områden med längre än 2 kilometer till närmsta hållplats tillhandahålls vanligen en form av anropsstyrd trafik, kallad "kompletteringstrafik". Syftet är att möjliggöra resor för dem som har begränsade möjligheter att lösa sitt resbehov på egen hand. Kompletteringstrafiken kan vanligen beställas till närmsta tätort eller bytesnod med anslutande kollektivtrafik. Antalet resmöjligheter är ofta begränsat till enstaka tillfällen per vecka.

Stadstrafik

Stadstrafik finns i Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Nyköping och Strängnäs. Omfattningen och karaktären av stadstrafik skiljer sig stort mellan städerna där Eskilstuna med sin storlek har överlägset störst utbud och mest resande. Stadstrafiken har ofta en hög turtäthet med minst en tur i halvtimmen som grund och därutöver tätare trafik om efterfrågan finns.

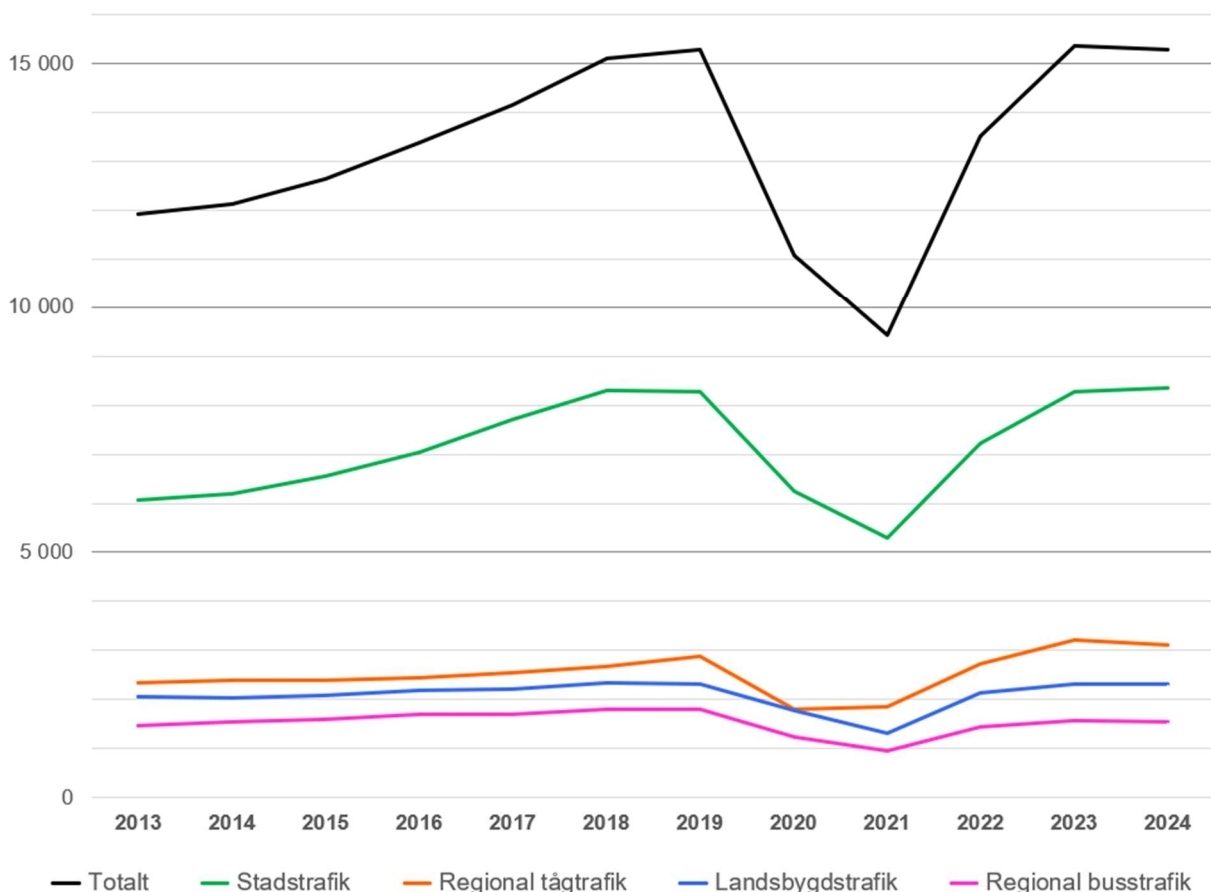
Figur 8. Översiktlig bild av den upphandlade allmänna kollektivtrafiken som bedrivs med tåg och bussar genom Sörmlandstrafiken och Mälardalstrafik eller av angränsande regioner i samverkan med Region Sörmland.

Resandet i kollektivtrafiken

Resandet i den allmänna kollektivtrafiken i Sörmland har ökat under en längre tid fram tills att coronapandemin drabbade Sverige i början av år 2020 och resulterade i ett kraftigt minskat resande. Därefter har resandet i Sörmland återhämtat sig till nivån före pandemin.

Orsakerna till resandeutvecklingen kan vara många, det kan exempelvis bero på förändringar i trafikutbudet, befolkningens demografi, arbetsmarknaden (bland annat förändrade möjligheter till distansarbete i vissa branscher), ekonomi, taxor och drivmedelspriser.

År 2013 genomfördes en omfattande förändring av busstrafikens utbud och linjenät i Sörmland varpå resandet i busstrafiken ökade med omkring 30 % fram till år 2019. Kraftigast var resandeökningen i stadstrafiken med omkring 40 %. År 2016 infördes Sörmlandstaxan i busstrafiken med en zon-baserad taxa och tåg-giltighet för periodkort. År 2017 började infasningen av nya regionaltåg under varumärket Mälartåg och samtidigt infördes Movingo periodbiljett i tågtrafiken med giltighet även i anslutande kollektivtrafik. Även förbättringar av tågtrafikens trafikutbud genomfördes vid denna tidpunkt. Eftersom den regionala tågtrafiken många gånger är parallell med den regionala busstrafiken har en viss överflyttning av resande skett till tåg sedan införandet av Sörmlandstaxan och Mälartåg.

Figur 9. Diagram över antal påstigande i tusental på Sörmlandstrafikens bussar samt på Mälartåg och SL pendeltåg vid stationer i Sörmland. Observera att tågresor som påbörjas utanför länet ej är inkluderade.

Mål för kollektivtrafiken

För att styra kollektivtrafikens utveckling har flera olika mål tagits fram. I detta kapitel beskrivs de olika målen och den samlade målbilden. I det här kapitlet beskrivs målbilden och vilka utgångspunkter som ligger till grund för målen med tidshorisont 2035.

TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMETS MÅLBILD

För kollektivtrafiken i Sörmland antas åtta mål med sikte på år 2035 indelade i tre målområden; Funktionell, Attraktiv och Effektiv (se figur 10). Målen utgör prioriterade områden för utveckling och beskriver övergripande vad som ska känneteckna kollektivtrafiken i Sörmland år 2035. Målen är formulerade för att bidra till mål i Sörmlands regionala utvecklingsstrategi och de globala målen i Agenda 2030 om hållbar regional utveckling. Målen är styrande för den allmänna kollektivtrafiken och vägledande för alla som är inblandade i utvecklingen av kollektivtrafik och hållbart resande i Sörmland.

Till de olika målen kopplas även ett antal indikatorer som är viktiga att följa upp då de visar riktningen och är en viktig del i den sammanvägda bedömningen av hur väl målen uppfylls. Mål för den särskilda kollektivtrafiken anges i kapitlet om Särskild kollektivtrafik.

Tre målområden och åtta mål anger riktningen för en hållbar kollektivtrafik		
Funktionell	Attraktiv	Effektiv
Sörmland är väl integrerat med omvärlden	Kollektivtrafiken håller en god kvalitet, är användarvänlig, sammanhållen och samordnad	Kollektivtrafikens kostnadseffektivitet ökar
Sörmland har god tillgänglighet inom länet med en flerkärnig struktur	Kollektivtrafiken fokuserar på enkelhet, trygghet och bekvämlighet för resenären	Kollektivtrafikens energieffektivitet ökar
Sörmland har attraktiva miljöer för invånare, företag och besökare	Kollektivtrafiken är anpassad för att möjliggöra resor oavsett funktionsnedsättning	 REGION SÖRMLAND

Figur 10. Sammanhållen målbild för kollektivtrafiken bestående av tre målområden och åtta mål med sikte på år 2035.

MÅL OM FUNKTIONELL KOLLEKTIVTRAFIK

Sörmland är väl integrerat med omvärlden

Sörmland har god tillgänglighet inom länet med en flerkärnig struktur

Sörmland har attraktiva miljöer för invånare, företag och besökare

Målet om en funktionell kollektivtrafik som stödjer regional och lokal utveckling handlar om hur kollektivtrafiken ska vara en del av och bidra till en hållbar utveckling i Sörmland. Genom detta målområde görs en direkt koppling till Strukturbild Sörmland, den fysiska dimensionen av den regionala utvecklingsstrategin.

Målsättningen om en funktionell kollektivtrafik handlar både om stora och små geografier. Sörmland ska vara väl integrerat med omvärlden vilket ger förutsättningar för resmöjligheter till och från de storregionala stadskärnorna, de prioriterade stadskärnorna i Stockholms län och nodstäderna i Östra Mellansverige (Uppsala, Stockholm, Västerås, Eskilstuna, Örebro, Nyköping, Norrköping, Linköping och Gävle). Ett funktionellt kollektivtrafiksystem binder också samman Sörmland och skapar tillgänglighet inom länet.

En funktionell kollektivtrafik bidrar till att Sörmland är attraktivt för invånare, företag och besökare. Genom tillgänglighet ges ökade möjligheter för invånare att nå flera olika arbetsmarknader och lärosäten samtidigt som arbetsgivare ges förutsättningar att rekrytera arbetskraft från större geografiska områden. I det lokala perspektivet bidrar kollektivtrafiken till de dagliga transporterna för arbete, studier, service och i viss mån även förutsättningar för andra resor i den funktionella vardagen.

Målsindikatorer:

- Marknadsandel för kollektivtrafik 25–30 %.
- Andelen invånare som har tillgång till ett grundläggande kollektivtrafikutbud (d.v.s. minst ett par resmöjligheter per vecka) inom 2 km gångavstånd ska öka.
- Andelen invånare som har tillgång till ett gott kollektivtrafikutbud (d.v.s. minst tolv dubbelturer dagligen respektive sex dubbelturer under helgerna) inom 2 km gångavstånd ska öka.

MÅL OM ATTRAKTIV KOLLEKTIVTRAFIK

Kollektivtrafiken håller en god kvalitet, är användavänlig, sammanhållen och samordnad

Kollektivtrafiken fokuserar på enkelhet, trygghet och bekvämlighet för resenären

Kollektivtrafiken är anpassad för att möjliggöra resor oavsett funktionsnedsättning

Målet om en attraktiv kollektivtrafik handlar om en användarvänlig trafik med hög kvalitet som sätter resenären i fokus. Resenärerna ska uppleva att kollektivtrafiken är ändamålsenlig och prisvärd, att den är enkel att använda, medför trygghet och komfort ombord.

Trafikutbudet ska uppfattas som sammanhållet och bestående över tid av såväl resenärer som övriga samhällsaktörer. Det långsiktiga målet för trafiksäkerheten i kollektivtrafiken är att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Kollektivtrafiken ska upplevas som ett tryggt resealternativ med trygga och säkra trafikmiljöer. Målet handlar också om välkomnande och informativa stationsmiljöer och hållplatser med anslutande gång- och cykelstråk, pendlarparkeringar med mera.

Möjligheterna att resa med kollektivtrafiken kan vara begränsade för barn, äldre och personer med olika funktionsnedsättningar, exempelvis rörelseförmåga, syn, hörsel, allergier eller förmågan att tolka och bearbeta information. Målet är en attraktiv kollektivtrafik som tar hänsyn till alla resenärers behov och som möjliggör resor oavsett funktionsnedsättning. Målet innebär att användbarheten för dessa grupper ska förbättras, såväl avseende den fysiska miljön som avseende information och andra företeelser som behövs inför, under och efter en resa. Avseende den fysiska tillgängligheten ligger fokus för målet på hållplats- och resenärsmiljöer eftersom fordonen idag kan betraktas som anpassade.

Målindikatorer:

- Resenärernas nöjdhet med den allmänna kollektivtrafiken uppgår till minst 80 %, (nöjdheten är ett av flera faktorer sammanvägt värde)
- Andelen tillgänglighetsanpassade hållplatser i tätorter och bytespunkter ska uppgå till 100 %
- Andelen tillgänglighetsanpassade hållplatser i övrigt (utanför tätorter och bytespunkter) ska öka med fokus på de hållplatser som nyttjas av flest och där behoven är som störst

MÅL OM EFFEKTIV KOLLEKTIVTRAFIK

Kollektivtrafikens kostnadseffektivitet ökar

Kollektivtrafikens energieffektivitet ökar

Målet om en effektiv kollektivtrafik som är hållbar och samordnad handlar om att använda de gemensamma resurserna på ett ansvarsfullt vis så att största möjliga nytta uppnås. Kollektivtrafiken i Sörmland ska stärkas som en del i ett långsiktigt hållbart transportsystem. Utveckling av kollektivtrafiken samtidigt som de offentliga kostnaderna hålls på en önskad nivå kräver att verksamheten drivs kostnadseffektivt samtidigt som intäkterna och därmed kostnadstäckningsgraden höjs från dagens nivåer.

Att fler människor väljer att resa kollektivt med tåg eller buss i stället för med bil medför stordriftsfördelar. Ambitionen att öka resandet i kollektivtrafiken kräver att de ekonomiska resurserna används effektivt, kollektivtrafiken ska därför i första hand byggas ut där resbehoven är störst. Genom minskade restider kan trafikföretagen också utföra mer trafik för samma ersättning, alternativt att behovet av ekonomiskt tillskott till trafiken kan minska. Snabbare resor är också ett starkt önskemål från många resenärer och är därmed också en viktig konkurrensfaktor.

Målet om en effektiv kollektivtrafik handlar också om en kontinuerlig process för att kollektivtrafikens miljöbelastning ska minska och här finns tydliga kopplingar till regionens hållbarhetsarbete. Idag ses förnybara drivmedel som en självklarhet av Region Sörmland och all kollektivtrafik i regionens regi körs därför med förnybara drivmedel. Fokus nu ligger därför på att öka energieffektiviteten, d.v.s. minska energianvändningen per körd kilometer.

Målindikatorer:

- Kostnadstäckningsgrad (inklusive regionalståg): 50 %
- Energianvändning busstrafik: 2,2 kWh/km

MÅLUPPFÖLJNING

Region Sörmland har en central roll för att till 2035 genomföra och uppnå trafikförsörjningsprogrammets intentioner och mål, inte minst genom att i samverkan med kommunerna tillhandahålla kollektivtrafik och genomföra investeringar i kollektivtrafiksystemet.

Kommunerna har en stor rådighet över flera av målen i trafikförsörjningsprogrammet genom planmonopolet som kommunerna besitter och genom deras ansvar för lokal infrastruktur. Kommunerna har även ett ekonomiskt ansvar genom att de i Sörmland ansvarar för finansieringen av stora delar av kollektivtrafiken.

Uppföljning och rapportering av målen i trafikförsörjningsprogrammet görs dels enligt Region Sörmlands styrmodell, dels i verksamhetens löpande förvaltning.

Strategier och vägen framåt

För att uppnå målen för kollektivtrafiken har ett flertal strategier fastställts som visar vägen för kommande arbete med den allmänna kollektivtrafiken. I detta kapitel beskrivs de olika strategierna men också beslut om allmän trafikplikt (offentligt upphandlad trafik) i förhållande till kommersiell trafik samt finansiering och ekonomiska förutsättningar.

ÖVERGRIPANDE STRATEGIER

Resenärsfokus

Resenärsfokuset är det mest centrala i det kontinuerliga arbetet med kollektivtrafiken. Resenärer som reser med kollektivtrafiken i länet ska veta vad de kan förvänta sig. Resenärerna ska uppleva att det är enkelt, förutsägbart och tryggt att resa med kollektivtrafiken. En väl använd tid och ett bra val. Upplevelsen av resan kan också förstärkas genom en kommunikation som syftar till att göra resenärerna nöjda och stolta över sin kollektivtrafik som bland annat är ett klimatsmart och hållbart val.

Ett resenärsfokus innebär även satsningar på intelligenta digitala lösningar för biljetter och tjänster som hanterar hela resan. En viktig del är också att uppnå en attraktiv produktstruktur med en prissättning som styrs av efterfrågan och ökar kollektivtrafikens marknadsandel. Det behövs en prissättning och intäktssäkring som skapar balans mellan beläggning, konkurrenskraft och uppnår grundkvaliteten kostnadseffektivt.

Enhetlighet

Kollektivtrafiken inom och till och från vår region är ett viktigt verktyg för en hållbar regional utveckling. Kollektivtrafiken har olika roller och finns i olika sammanhang utifrån vem du är och vad du ska göra. För att möta den utveckling som sker ska kollektivtrafiken i Sörmland vara enhetlig och sammanhållen. Det ska vara enkelt att åka kollektivtrafik genom biljettsystem, utbud, kopplingar mellan färdmedel och information, oavsett trafikkoncept inom kollektivtrafiken.

Samverkan

Kollektivtrafik är en viktig del i samhället och dess utveckling, där många processer pågår parallellt och interagerar med varandra. Sammansättningen av aktörer är komplex med olika roller och ansvar. Dels i olika nivåer och skeden, kommunalt, regionalt, storregionalt och på statlig nivå, dels mellan olika processer som måste ske samordnat och parallellt. Samverkan är därför av avgörande betydelse för att få en sammanhållen helhetsbild i utvecklingen.

Samverkan är en av nycklarna för att uppnå flera av målen och strategierna i det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Flertalet mål är beroende av åtgärder som görs av eller tillsammans med exempelvis trafikföretagen, kommunerna, grannregionerna, Trafikverket eller annan berörd aktör. I de fall en annan aktör slutligen är utförare av en åtgärd innehar dock ofta Region Sörmland en viktig samordnande eller beställande roll.

Region Sörmland, i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet och sin roll som utvecklingsansvarig, har en viktig uppgift som kunskapsförmedlare och vägledare i frågor som rör hållbar mobilitet och kan med detta bidra till att påskynda omställningen till ett transporteffektivt samhälle.

RIKTADE STRATEGIER FÖR ATT UPPNÅ ETT ELLER FLERA MÅL

Utveckla trafikkoncepten och utarbeta strategier för dessa

Behoven av hållbar mobilitet och god tillgänglighet överensstämmer i många delar men lösningarna är inte alltid förenliga. Genom att bygga upp kollektivtrafiksystemet med trafikkoncept som fyller olika funktioner går det att hantera flera perspektiv utan att behöva skapa kompromisslösningar. Olika koncept innebär att syfte och utbud kan diversifieras men koncepten behöver samtidigt vara väl integrerade för en funktionell, sammanhållen och effektiv kollektivtrafik. Genom att utarbeta strategier för trafiksystemet formas en mer tydlig bild till grund för beslut och vägledning i dialogen med trafikens finansörer och intressenter. Inriktningen är att utveckla trafikkoncepten enligt följande:

- Ett stomnät av regional och storregional tåg- och busstrafik som binder samman länets kollektivtrafiknoder med varandra och med omgivande län. I Sörmland finns regionalt prioriterade kollektivtrafikstråk av två typer, dels stråk med ett starkt resande, dels stråk med ett lägre resande men med en prioriterad funktionell betydelse, (se Figur 7). Stomnätet ska ha en tydlig koppling till de utpekade och prioriterade kollektivtrafikstråken. Det regionala stomnätet utmärker sig genom snabb trafik och få stopp. Tågtrafiken har här en särställning genom att den är kapacitetsstark, snabb och har låga klimatutsläpp. En utveckling av tågtrafiken kan således bidra till att lösa många av dagens utmaningar såsom obalanser på arbets- och bostadsmarknaden, segregation och klimatutsläpp. För att utveckla den storregionala trafiken ska Region Sörmland samarbeta med angränsande län.
- Landsbygdstrafiken utvecklas inom respektive kommun med fokus på att länka samman kommunernas olika tätorter med dess kommunhuvudorter och med noder i det regionala stomlinjenätet. Genom att försörja de olika tätorterna med ett gott kollektivtrafikutbud skapas förutsättningar för dagligt resande till exempelvis arbete, studier och servicefunktioner. Även den mellanliggande landsbygden får därmed en god tillgänglighet men för övriga landsbygdsområden är förutsättningarna ofta annorlunda. När resandeunderlaget är för lågt för att bedriva busstrafik så kan utveckling av anropsstyrd trafik vara en lösning för att tillgodose de mest grundläggande behoven.
- Stadstrafik som skapar resmöjligheter i de städer i länet där behovet och underlaget är stort nog. Stadstrafiken har huvuduppdrag och prioritering kring dagligt resande till exempelvis arbete, studier, matning till stomlinjer och servicefunktioner. Vid förutsättningar och behov kan stomstrukturer skapas inom ett stadsnät.
- Trafikkoncept som kompletterar det robusta linjenätet där den geografiska tillgängligheten är sämre. Ett trafikkoncept med begränsat men funktionellt utbud och med syfte att ge tillgänglighet till service och andra delar av kollektivtrafiksystem. Dessa koncept har samordningsmöjligheter med den särskilda kollektivtrafiken.

Utveckla effektiv trafik i stråk med stor efterfrågan

Kollektivtrafikens marknadsandel är som störst i de stråk där många pendlar och kollektivtrafiken har en hög turtäthet, det gäller främst trafik i de större städerna, i de starka regionala kollektivtrafikstråken samt mellan de större tätorterna. Genom att analysera pendlingsstatistik och efterfrågan på resor och jämföra med kollektivtrafikens faktiska resande och utbud så kan utvecklingspotentialer identifieras.

Av den regionala trafiken så har tågtrafiken störst marknadsandel vilket hänger samman med att den är mycket konkurrenskraftig på längre distanser. Tågtrafiken är kapacitetsstark och generellt sett mer kostnadseffektiv än busstrafiken i stråk där efterfrågan på resor är stor. En strategi är därför att satsa på tågtrafiken i de starka stråken och möjliggöra en övergång från resor med bil eller buss till tåg.

Samhällsplanering som ger goda förutsättningar för kollektivtrafiken

En utgångspunkt för att kunna nå mål om en geografisk tillgänglighet och attraktiv kollektivtrafik är att samhällsplaneringen ger förutsättningar för detta. Med en rumslig utveckling som bygger på närhet och täthet minskar resbehoven och kollektivtrafikens konkurrenskraft ökar så att kollektivtrafik, gång och cykel blir självklara val för allt fler. Här har kommunerna verktygen genom planmonopolet att verka för en transporteffektiv samhällsplanering och hållbar mobilitet.

Utgångspunkten är att grundläggande kollektivtrafiktillgänglighet finns vid avstånd på upp till 2 km från en hållplats men att avstånden behöver vara kortare för att nå en hög attraktivitet och användbarhet. Region Stockholms riktlinje, vilken även kan vara tillämplig i Sörmland, är att flerbostadshus bör planeras inom 500 meter från kollektivtrafik, radhus inom 700 meter och gruppvillabebyggelse inom 900 meter. Dessa kombineras med riktvärden för vilka bebyggelsevolymerna som krävs för nyetablering av kollektivtrafik.

Infrastrukturutveckling för bättre kollektivtrafik

Infrastrukturutvecklingen behöver prioritera kollektivtrafiken mer och utifrån flera perspektiv. Ett perspektiv handlar om framkomligheten för kollektivtrafiken som behöver prioriteras och kollektivtrafiken behöver ges möjligheter till restidsreduceringar gentemot bilen. Detta gäller för såväl befintliga som framtida trafikmiljöer samt vid underhåll och vid tillfälliga trafikomläggningar.

Ett annat perspektiv handlar om goda resenärsmiljöer. Resenärer behöver kunna nå bytespunkter och hållplatser på ett säkert, tryggt och enkelt sätt för att hela resan ska fungera. Resenärsmiljöernas standard är av stor betydelse och desto fler som nyttjar en hållplats, station eller bytespunkt, desto viktigare är det med en god standard. Det kan handla om väderskydd, cykelställ, infartsparkeringar och vid stora bytespunkter även uppvärmda väntsalar och tillgång till kommersiell service. En särskilt viktig åtgärd är fortsatt tillgänglighetsanpassningen av resenärsmiljöer för personer med funktionsnedsättning samt för barns och äldres behov.

Region Sörmland har sällan rådighet över infrastrukturen eller resenärsmiljöerna. Infrastrukturen som den allmänna kollektivtrafiken trafikerar ägs av Trafikverket och kommunerna eller i mer sällsynta fall av vägföreningar eller enskilda fastighetsägare. Samma förhållande gäller hållplatser och stationsmiljöer. Region Sörmland har emellertid stora möjligheter att påverka infrastrukturutvecklingen genom samverkan och dialog med berörda aktörer samt i egenskap av upprättare av "länstransportplanen". I länstransportplanen avsätts statliga medel för kollektivtrafikåtgärder utmed det statliga vägnätet samt medel som kan sökas för medfinansiering av motsvarande åtgärder i det kommunala vägnätet. Länstransportplanen bidrar också med åtgärder kring cykel- och gångtrafik. Genom att förbättra möjligheterna för kombinationsresor med gång och cykel ökar inte bara tillgängligheten till kollektivtrafiken utan dessa åtgärder leder även till förbättrad folkhälsa.

Även inom tågtrafiken behöver infrastrukturen utvecklas för att nå målen, för att säkerställa konkurrenskraftiga restider, kapacitet, punktlighet och ökad driftsäkerhet. Eftersom järnvägsinfrastrukturen är högt belastad är det av stor vikt hur Trafikverket prioriterar och tilldelar kapacitet. Kollektivtrafiksystemet och den regionala pendlingens stora betydelse för samhällsutvecklingen behöver lyftas så att regionala och lokala tåg, som del av systemet, värderas högre.

En viktig samverkansorganisation för Region Sörmland att påverka utvecklingen av den storregionala transportinfrastrukturen oavsett trafikslag är Mälardalsrådet. Genom att delta i det storregionala infrastruktursamarbetet "En bättre sits" är Region Sörmland också med och bidrar till den storregionala systemanalysen.

Dra nytta av utvecklingen inom fordon, drivmedel och energisektorn

En av de större förutsättningarna för att nå fortsatt utveckling mot mer hållbar och energieffektiv kollektivtrafik är genom ett kontinuerligt arbete för att påverka hur fordonen drivs men också energianvändning på depåer, terminaler och bytespunkter. Det främsta verktyget är att använda detta som kravställning i samband med upphandlingar, vilket dock behöver föregås av att skapa förutsättningar i form av anpassning av exempelvis depåer.

För att använda detta verktyg krävs det samtidigt att följa utvecklingen, samla expertis och att i god tid identifiera möjliga lösningar som på lång sikt kan fortsätta trenden av den minskade energianvändningen per körd kilometer.

Långsiktigt behöver också arbete bedrivas för att identifiera och arbeta utefter andra aspekter och faktorer kopplat till att trafiken ska bedrivas mer hållbart. Förutom energianvändning kommer sannolikt andra saker få alltmer betydelse i definitionen av hållbarhet framöver. Det kan exempelvis vara kopplat till tillverkningskedjor, användning av råvaror och dess ursprung.

ALLMÄN TRAFIKPLIKT OCH ÖPPET MARKNADSTILLTRÄDE

Kommersiell trafik

Trafikföretag får med stöd av kollektivtrafiklagen fritt etablera kommersiell kollektivtrafik inom alla geografiska marknadssegment. För att underlätta marknadsanalys för kommersiell trafik upprättar Region Sörmland varje år ett trafikbokslut med redovisning av data över bland annat antal resande, intäkter och kostnadstäckningsgrad på linjenivå.

Region Sörmland ställer sig positiv till kommersiell kollektivtrafik i länet, och har som utgångspunkt att kommersiell och upphandlad kollektivtrafik ska fungera väl tillsammans och komplettera varandra för resenärernas bästa.

Med nuvarande erfarenhet gör Region Sörmland bedömningen att fjärrtrafik med tåg och buss till de tre storstadsregionerna, länsöverskridande busstrafik samt busstrafik till och från flygplatser inom och utanför länets gränser är de kommersiella kollektivtrafiktyper som har bäst förutsättningar att utvecklas.

Trafikföretag som avser bedriva kommersiell trafik i Sörmland ska anmäla detta till Kollektivtrafikmyndigheten.

Konkurrensneutral tillgång till infrastruktur, biljett- och informationssystem

Tillträde till hållplatser, bytespunkter och annan offentligt ägd infrastruktur i Sörmland ska behandlas konkurrensneutralt för att underlätta etableringen av kommersiell kollektivtrafik. Vid anmälan av kommersiell trafik till Kollektivtrafikmyndigheten ska trafikföretaget ange vilka hållplatser som ska angöras, samt bifoga tidtabeller.

I Sörmland tillämpas principer för tillträde till hållplatser, terminaler och resecentra samt prissättning enligt den vägledning som tagits fram i ett branschgemensamt samarbete (Bytespunkter – övergripande principer för tillträde och prissättning, Svensk Kollektivtrafik med flera, 2014). I Sörmland bedöms risken för kapacitetsbrist vid bytespunkter vara liten. I de fall det ändå skulle uppstå kapacitetsbrist kallar Kollektivtrafikmyndigheten berörda parter till dialog där utgångspunkten är att företräde ges utifrån trafikens utbud, nytta och funktion. Trafik som avser att tillgodose resbehov för arbets- och studiependling samt annat vardagsresande värderas högt.

Samverkan kring biljetter och information är också möjligt men ställer höga krav på kontinuitet och långsiktighet och hanteras från fall till fall.

Allmän trafikplikt

Inför upphandling ska Region Sörmland i sin roll som regional kollektivtrafikmyndighet fatta beslut om allmän trafikplikt för sådan regional kollektivtrafik som samhället avser att ta ansvar för och teckna avtal om. I de fall trafiken är länsövergripande sker samverkan med aktuell regional kollektivtrafikmyndighet inför övervägande och beslut om allmän trafikplikt.

Ett beslut om allmän trafikplikt kan sägas säkerställa sådan kollektivtrafik som myndigheten anser nödvändig för regionens utveckling och som inte bedöms komma till stånd i önskvärd omfattning genom kommersiella aktörer. I ett beslut om allmän trafikplikt ska syftet med den planerade trafiken beskrivas. Trafiken ska också stå i överensstämmelse med mål och intentioner i trafikförsörjningsprogrammet.

För att pröva marknadens intresse för att utföra den planerade trafiken på kommersiella villkor genomförs ett samråd inför upphandling (SIU). Om ett trafikföretag visar intresse av att utföra trafik utan samhällsstöd kan Region Sörmland välja att helt eller delvis avstå från trafikplikt för just den trafiken.

En samlad bedömning görs av hur målen i trafikförsörjningsprogrammet kan uppfyllas innan ett ställningstagande görs kring att avstå trafikplikt till förmån för kommersiell trafik. Långsiktigheten och stabiliteten i det kommersiella alternativet, att trafiken inte förutsätter subventioner samt att det finns betalningsvilja hos resenären för hela kostnaden för tjänsten är av stor vikt. Andra aspekter som vägs in är påverkan på resandeutveckling, resenärernas nöjdhet, miljöpåverkan och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

FINANSIERING OCH EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Finansieringen av kollektivtrafiken som bedrivs av Sörmlandstrafiken och Mälardalstrafik sker med offentliga medel samt med intäkter från biljettförsäljningen och övriga intäkter. De offentliga medlen står för den större delen av finansieringen i busstrafiken medan biljettintäkterna står för den större delen av tågtrafikens finansiering. De offentliga medlen utgörs främst av skatteintäkter och i praktiken fungerar det som så att Region Sörmland och Sörmlands kommuner täcker upp för det underskott som återstår efter biljettintäkter och övriga intäkter. I en växande region med stora behov och begränsade resurser är god ekonomisk hushållning nödvändigt. Utbyggnader av kollektivtrafiken behöver finansieras med offentliga medel då ingen buss- eller tåglinje i grunden bär sina egna kostnader även om trafiken i samhällsekonomisk mening och som helhet bedöms vara lönsam.

Enligt "Överenskommelse om kollektivtrafik i Södermanlands län" som ingåtts mellan Region Sörmland och länets kommuner så täcker regionen finansieringen för den regionala tåg- och busstrafiken medan respektive kommun står för den lokala landsbygdstrafiken, kompletteringstrafiken, skärgårdstrafiken och stadstrafiken. När det gäller den särskilda kollektivtrafiken ligger finansieringsansvaret uppdelat efter den form av trafik det gäller. Sjukresor finansieras av Region Sörmland medan färdtjänst, riksfärdtjänst och skolskjuts finansieras av respektive kommun. Därutöver har förvaltningskostnader för den allmänna kollektivtrafiken skatteväxlats i samband med regionbildningen. Avseende den särskilda kollektivtrafiken har en fast årlig förvaltningskostnad fastslagits som fördelas mellan regionen och kommunerna.

Den trafik som kommunerna, och även regionen, finansierar beställs och kan ändras årligen inom ramen för den fastställda trafikförändringsprocessen. Genom att ständigt anpassa kollektivtrafiken så att det huvudsakliga trafikutbudet tillhandahålls där behovet och potentialen för ökat resande är som störst så ökar förutsättningarna att nå målet om ökad kostnadseffektivitet.

Biljettintäkter

Utöver rena kostnader ska också intäkter beaktas i kollektivtrafikutvecklingen. En tydlig trend i hela kollektivtrafikbranschen visar att ökade intäkter inte följer den ökade kostnadsutvecklingen av trafiken. Här är det viktigt att uppnå en attraktiv produktstruktur med en prissättning som möter efterfrågan och ökar kollektivtrafikens marknadsandel men samtidigt också bidrar till intäktssäkring och målet om kostnadseffektivitet.

Särskild kollektivtrafik

Den särskilda kollektivtrafiken omfattar färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor, skolskjuts och vissa övriga resor. Trafiken är behovsprövad och riktar sig till personer som behöver en särskilt anpassad resa. I detta kapitel beskrivs den särskilda kollektivtrafiken, dess mål och strategier.

OM DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN

Den särskilda kollektivtrafiken har sin utgångspunkt i olika lagrum och har organisatoriskt olika uppdragsgivare och kostnadsbärare. Den särskilda kollektivtrafiken är inte öppen för alla utan kräver någon form av tillstånd. Den skapar möjligheter för personer med specifika behov att på lika villkor kunna arbeta, studera och delta i olika aktiviteter i samhället.

Framtidens särskilda kollektivtrafik påverkas av flera faktorer. Antalet äldre personer förväntas öka i Sörmland, vilket kan leda till ett ökat behov av resor med särskild kollektivtrafik. Resmönster påverkas även av kommunernas fysiska planering i form av ny bebyggelse, skolor och verksamheter.

Sjukresor

Grunderna för sjukresor styrs av Lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresa. Region Sörmland har det övergripande ansvaret för sjukresor. Regionfullmäktige beslutar om regelverk för sjukresor som ses över varje mandatperiod och egenavgifter beslutas årligen i samband med antagandet av budgeten. För att resa med särskild kollektivtrafik till sjukvård krävs ett sjukreseintyg från vården eller att resenären innehar ett färdtjänsttillstånd.

Färdtjänst och riksfärdtjänst

Färdtjänst regleras i Lag (1997:736) om färdtjänst och är respektive kommuns ansvar. Riksfärdtjänst (Lag om Riksfärdtjänst 1997:735) avser de resor inom Sverige som görs utanför färdtjänstområdet. Kommunerna ansvarar för regelverk, egenavgifter och myndighetsutövning med utfärdande av tillstånd för färdtjänst och riksfärdtjänst, samt för samtliga kostnader. Det finns lagstöd för kommunen att, efter överenskommelse med regionen, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala Kollektivtrafikmyndigheten.

Enligt den överenskommelse som finns mellan Region Sörmland och kommunerna har samtliga kommuner i länet överlåtit till Region Sörmland ansvar för upphandling och avtalsförvaltning av färdtjänst- och riksfärdtjänst, samt för planering av färdtjänstresor. Ingen kommun har i övrigt överlåtit det övergripande ansvaret för färdtjänst och riksfärdtjänst. Därmed är det respektive kommun som ska upprätta trafikförsörjningsprogram avseende färdtjänst och riksfärdtjänst.

Skolskjuts

Enligt Skollagen (2010:800) är kommuner skyldiga att anordna skolskjuts och ansvarar för myndighetsutövning och samtliga kostnader. Myndighetsutövningen, d.v.s. beslut om vem som har rätt till skolskjuts och hur, får inte överlåtas till någon annan organisation utan det är kommunens angelägenhet. I den överenskommelse som finns mellan Region Sörmland och kommunerna, samt med stöd av kollektivtrafiklagen (2010:1065), har flertalet kommuner i Sörmland överlåtit upphandling och avtalsförvaltning av skolskjuts till Region Sörmland. Några kommuner har även överlåtit själva planeringen av skolskjutsens utförande men i andra fall görs den av kommunen själv eller det upphandlade trafikföretaget.

MÅL FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN

I Sörmland har länets kommuner det övergripande ansvaret för färdtjänst och skolskjuts och ansvarar därmed för att sätta mål och ambitioner. Den grundläggande ambitionen för dessa kollektivtrafikslag sätts därmed inte på regional nivå. För de delar av den särskilda kollektivtrafiken som kommunerna har lagt över ansvaret på Region Sörmland, samt för sjukresor som regionen tillhandahåller har Region Sörmland två mål med tillhörande indikatorer.

I den särskilda kollektivtrafiken ska resenären uppleva god kvalitet under hela resan

Region Sörmland definierar god kvalitet utifrån de aspekter som resenärerna anger som viktigast för upplevelsen av god kvalitet under hela resan. Dessa aspekter har identifierats med hjälp av resenärsundersökningar.

Målkriterier:

- Andel nöjda resenärer med särskild kollektivtrafik: 92 %
- Bemötande vid beställning och under resan: 95 %
- Servicenivå vid beställning i telefon: 70 %

Den särskilda kollektivtrafiken ska anordnas och utföras på ett effektivt vis

Region Sörmland följer upp att resorna inom den särskilda kollektivtrafiken anordnas och utförs på ett effektivt vis med två indikatorer.

Målkriterier:

- Andel besparade kilometer till följd av samordning av resor: 15 %
- Punktlighet färdtjänst- och sjukresor: 90 %

All trafik inom särskild kollektivtrafik utförs från år 2022 med 100 % förnybara drivmedel.

STRATEGIER FÖR DEN SÄRSKILDA KOLLEKTIVTRAFIKEN

För att nå de två målen som Region Sörmland själva satt upp i detta trafikförsörjningsprogram har tre strategier identifierats. Strategierna är begränsade till de förutsättningar som Region Sörmland själva har rådighet över.

Samverkan

Den särskilda kollektivtrafiken har sin utgångspunkt i olika lagrum och har organisatoriskt olika uppdragsgivare och kostnadsbärare. Regelverk och riktlinjer ser olika ut men den gemensamma nämnaren är fokus på användare och den tjänst som ska levereras, samt under vilka förutsättningar. Region Sörmland ska därför samverka med kommuner och trafikföretag för att identifiera faktorer som styr verksamheten och driver kostnader och för att hitta möjliga åtgärder för att uppnå en social- och ekonomisk hållbarhet. Särskilt viktigt är det att samverka inför förändringar av gällande regelverk och riktlinjer eller förändringar inom verksamheten inför upphandling och för att uppnå en god samplanering och samordning av resorna.

Samordning

Resor ska i möjligaste mån planeras och bokas så att resor samordnas med andra resor, men med hänsyn taget till gällande avtal, regelverk och resenärens behov. Detta är inte bara kostnadseffektivt, utan skapar också miljömässiga vinster genom minskad trafik. Region Sörmland kan ta över ansvaret för upphandling, avtalsförvaltning och planering av skolskjuts från kommunerna i den takt som kommunerna önskar. På så sätt ökar förutsättningarna för samordning och effektivt resursutnyttjande ytterligare.

Tillgänglighet till service

Resenärer och invånare ska ha en hög tillgänglighet till den särskilda kollektivtrafiken och det sätt som resenären blir bemött på är direkt avgörande för hur resenären upplever kvaliteten. Region Sörmlands Servicecenter är i egenskap av bokningscentral och kundtjänst därmed en nyckel för hög tillgänglighet och gott bemötande.

REGION
SÖRMLAND

Länsstyrelsens inspektionsrapport av överförmyndarnämnden 2025

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen lägger överförmyndarnämndens framtagna åtgärdsplan till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 21 § Förmynderskapsförordningen (1995:379) ska Länsstyrelsen årligen inspektera överförmyndarnämnden. Länsstyrelsen i Örebro län har regeringens uppdrag att utöva tillsyn över överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun.

Länsstyrelsens inspektionsrapport 2025 har påpekat vissa brister i nämndens handläggning. Följande åtgärder har vidtagits eller kommer att vidtas:

- Beslut om entledigande och förordnande: Dessa kommer framöver att hanteras i en sammanhållen process för att säkerställa korrekt och enhetlig handläggning.
- Otillräcklig dokumentation vid byte av ställföreträdare: Nya rutiner har införts för att dokumentera rekryteringskommunikation med presumtiva ställföreträdare.
- Otillräcklig motivering av beslut gällande uttagstillstånd: Mallar för beslut har setts över och utredning har tillförts för att säkerställa en tydligare motivering i dokumentationen.

Ärendets handlingar

- Protokollsutdrag överförmyndarnämnden 2025-12-11, §62
- Protokoll efter tillsyn av överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun 2025

Ärendebeskrivning

Vid inspektionen granskar Länsstyrelsen överförmyndarnämndens handläggning för att säkerställa efterlevnad av föräldrabalken och förmynderskapsförordningen samt att handläggningen i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt.

Länsstyrelsen har genomfört inspektion under 2025 och har i sin rapport påpekat vissa brister i nämndens handläggning.

2026-01-07

KS/2025:504 - 1.8.2 -
Tillsyn från
tillsynsmyndighet

Av 6 kap. 1 § kommunallag (2017:725) framgår att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Mot bakgrund av uppsiktsplikten översänds rapporten även till kommunstyrelsen för kännedom.

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att överförmyndarnämnden genom sitt yttrande bemött samtliga punkter där Länsstyrelsen funnit brister. Vidare gör kommunledningsförvaltningen ingen annan bedömning än den som framgår av överförmyndarnämndens beredning av ärendet.

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

Överförmyndarnämnden

Akten

§ 62

ÖF/2025:36

Länsstyrelsens inspektionsrapport 2025

Överförmyndarnämndens beslut

Överförmyndarnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till åtgärder och lägga inspektionsrapporten år 2025 till handlingarna. Inom ramen för uppsiktsplikten översändes rapporten även till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 21 § Förmynderskapsförordningen (1995:379) ska Länsstyrelsen årligen inspektera överförmyndarnämnden. Länsstyrelsen i Örebro län har regeringens uppdrag att utöva tillsyn över överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun.

Länsstyrelsens inspektionsrapport 2025 har påpekat vissa brister i nämndens handläggning. Följande åtgärder har vidtagits eller kommer att vidtas:

- Beslut om entledigande och förordnande: Dessa kommer framöver att hanteras i en sammanhållen process för att säkerställa korrekt och enhetlig handläggning.
- Otillräcklig dokumentation vid byte av ställföreträdare: Nya rutiner har införts för att dokumentera rekryteringskommunikation med presumtiva ställföreträdare.
- Otillräcklig motivering av beslut gällande uttagstillstånd: Mallar för beslut har setts över och utredning har tillförts för att säkerställa en tydligare motivering i dokumentationen.

Ärendets handlingar

- Tjänsteskrivelse 2025-12-03
- Protokoll efter tillsyn av överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun

Ärendebeskrivning

Vid inspektionen granskar Länsstyrelsen överförmyndarnämndens handläggning för att säkerställa efterlevnad av föräldrabalken och förmynderskapsförordningen samt att handläggningen i övrigt sker på ett rättssäkert och lämpligt sätt.

Länsstyrelsen har genomfört inspektion under 2025 och har i sin rapport påpekat vissa brister i nämndens handläggning:

- Nämnden har brustit i hantering och dokumentation av slutredovisning.

Länsstyrelsen har även lämnat följande övriga påpekanden:

- Beslut om entledigande och förordnanden (byte) har inte hanterats i en sammanhållen process.

- Otillräcklig dokumentation av handläggningsåtgärder vid byte av ställföreträdare.
- Otillräcklig motivering av beslut om uttagstillstånd.

Överläggning

Under överförmyndarnämndens överläggning yttrar sig Mirjana Cvrkalj (M), enhetschef Sandra Ly och Marie-Louise Karlsson (S).

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Ordförandens sign

Justerandes sign

Överförmyndarnämnden i Katrineholms
kommun

Tillsyn av Överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun 2025

Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen i Örebro län (Länsstyrelsen) riktar kritik mot överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun (nämnden) på följande punkt:

- Nämnden har brustit i sin hantering och dokumentation i fråga om slutredovisning i akt 1843.

Länsstyrelsen lämnar samtidigt övriga påpekande på följande punkter:

- Nämnden har inte hanterat beslut om entledigande och förordnanden (byte) i samma process.
- Bristande dokumentation av handläggningsåtgärder vid byte av ställföreträdare.
- Bristfällig motivering av beslut om uttagstillstånd.

Beskrivning av Länsstyrelsens tillsyn

Länsstyrelsen besökte nämndens kansli den 15 oktober 2025. Inom ramen för inspektionen har Länsstyrelsen begärt in och granskat överförmyndarnämndens register, som ska föras enligt 9 § förmynderskapsförordningen (1995:379).

Vid inspektionen närvarade verksamhetschef Sandra Ly. Från länsstyrelsen närvarade Johanna Granlund och Jenny Spector.

Länsstyrelsen har vid sin tillsyn på överförmyndarverksamhetens kontor granskat 15 slumpvalda akter. I bilagan till rapporten finns information om vilka akter som granskades.

Länsstyrelsens ska under tillsynsåret 2025 särskilt kontrollera överförmyndarnämndens granskning av ospecificerade poster i redovisningshandlingar, handläggning vid byte av ställföreträdare och inkomna klagomål mot ställföreträdare samt uppföljning av uttagsmedgivanden från omyndigas spärrade bankkonton.

Överförmyndarnämnden fått yttra sig över ett protokollsutkast. I protokollet tar vi upp de ärenden som vi haft något att anmärka på.

Uppföljning av föregående protokoll

I protokollet från föregående tillsyn 2024 (dnr 4485-2024), upprättat av dåvarande tillsynsmyndighet Länsstyrelsen i Stockholms län, riktade Länsstyrelsen kritik mot nämnden på följande punkter:

- Bristfällig handläggning av överklagande och ändring av arvodesbeslut.
- Bristfällig handläggning vid beslut om befrielse från årsräkning och bristfällig motivering av beslut.
- Bristfällig handläggning vid beslut om brukandeförbud av framtidsfullmakt.

Länsstyrelsen har inte gjort någon särskild uppföljning av ovan punkter vid denna inspektion.

Granskade akter vid länsstyrelsen tillsyn 2025

Vid inspektionen har nedanstående stickprovsvis utvalda akter granskats. Akterna har avsett förvaltare, godmanskap och förmyndarskap. Akterna har granskats i enlighet med de nationellt framtagna fokusområden som beskrivs ovan. Granskning sker av förhållanden som inträffat under åren 2023 och 2024 om inget annat anges nedan.

Handläggning vid byte av ställföreträdare

Akt 1843

Beslut att entlediga en god man på grund av olämplighet fattas av nämnden den 5 december 2024. Beslutet är att entledigandet gäller från och med den 12 december 2024. Någon ny god man förordnas inte i det här beslutet. Åtagande från den som ska förordnas har dock inkommit redan den 3 december 2024. Rekryteringen framgår inte av akten. Nämnden fattar den 11 december beslut om byte av

ställföreträdare, det vill säga entledigar den god man som nämnden entledigade genom sitt beslut den 5 december och förordnar en ny god man för uppdraget.

Akt 1279

Utan anmärkning förutom att rekryteringen inte framgår av akten.

Akt 1581

Utan anmärkning förutom att rekryteringen inte framgår av akten.

Nämndens yttrande efter inspektionen

Akt 1843: Åtgärden vid byte av ställföreträdare har skett för att den nya ställföreträdaren inte skulle påverkas av den föregåendes brister. Nämnden kommer framledes att hantera entledigande och förordnanden i samma process. Akt 1279 och 1581: Rekryteringen av ställföreträdare har hanterats separat med journalanteckningar och egna noteringar. Nämnden har infört nya rutiner och kommer framöver att diarieföra och dokumentera hela rekryteringsprocessen.

Länsstyrelsens bedömning*Beslut om byte av ställföreträdare*

I akt 1843 har nämnden fattat beslut om att entlediga en god man från sitt uppdrag. Nämnden fattar inget beslut om att förordna en ny god man trots att förutsättningar fanns för det. Handläggaren fattar sedan ett nytt beslut om att entlediga den redan av nämnden entledigade gode mannen och förordnar samtidigt en ny god man.

Enligt 11 kap. 20 § föräldrabalken (1949:381) framgår att om en god man eller förvaltare gör sig skyldig till missbruk eller försummelse vid utövandet av sitt uppdrag eller som kommer på ekonomiskt obestånd och på grund av detta är olämplig för uppdraget eller som av någon annan orsak inte längre är lämplig att inneha uppdraget, skall hen entledigas. Beslut om entledigande fattas av överförmyndaren.

Vid byte av god man/förvaltare fattar överförmyndaren två beslut: beslut att entlediga den gode mannen/förvaltaren och beslut att förordna en ny god man/förvaltare.

Länsstyrelsen anser att i och med att förutsättningar fanns för nämnden att fatta beslut om att både entlediga och förordna

ställföreträdare i samma process borde så ha skett. Handläggarens beslut om att entlediga den av nämnden redan entledigande god mannen är dessutom ett så kallat nullitetsbeslut. Nämnden uppger i sitt yttrande att de framgent kommer att hantera entledigande och förordnanden i samma process. Länsstyrelsen ser positivt på detta och bristen stannar därmed vid ett påpekande.

Dokumentation av rekryteringsåtgärder

Kravet på dokumentation av uppgifter som kan ha betydelse för ett beslut i ett ärende återfinns i 27 § förvaltningslagen (2017:900).

Bestämmelsen tar sikte på alla beslut inom ramen för handläggningen av ett ärende. Det innebär att dokumentationsskyldigheten gäller för bland annat förfarandebeslut och interimistiska (tillfälliga) beslut om en viss åtgärd. Dokumentation av uppgifter som gäller till exempel olika handläggningsåtgärder och som inte anses ha betydelse för ett beslut i ärendet, faller däremot utanför tillämpningsområdet för bestämmelsen. För att tillgodose grundläggande krav på rättssäkerhet och effektivitet måste beslutsunderlaget i ett ärende vara komplett, identifierbart och lättillgängligt. En enskild ska genom att t.ex. använda sin rätt till partsinsyn kunna försäkra sig om att myndigheten inte bara har tagit ställning till allt material som har tillförts ett ärende utan att den också har bevarat det. För myndigheten är det viktigt att ha kontroll över beslutsunderlaget, bl.a. för att den ska kunna fullgöra sin kommunikationsskyldighet. Även utomstående som har bidragit med material måste kunna vara säkra på att materialet tagits om hand på ett korrekt sätt av myndigheten. Tillgång till allt material som har tillförts ett ärende är också en förutsättning för den prövning som en överinstans ska göra med anledning av ett överklagande av ett beslut eller för sådan tillsyn som utövas av t.ex. Riksdagens ombudsmän (JO) och Justitiekanslern (prop. 2016/17:180 s 174 f)

Nämnden informerar i sitt yttrande att man infört nya rutiner och kommer framöver att diarieföra och dokumentera hela rekryteringsprocessen. Länsstyrelsens bedömning är därför att bristen stannar vid ett övrigt påpekande.

Hantering av uttagsmedgivanden från omyndigas spärrade bankkonton

Akt 223

Av en tjänsteanteckning den 16 augusti 2019 framgår att barnet ska börja skola på annan ort och förmyndaren har fått avslag på ansökan om skolskjuts. Förmyndaren och överförmyndaren kommer överens om att barnets pengar kan tas i anspråk för att betala resorna till skolan. Överförmyndaren fattar den 17 augusti 2021 beslut om att fortsatta resor kan tas från barnets arv efter avliden förälder.

Ansökan om uttag inkom den 13 februari 2023. Uttaget avsåg 22 636 kronor för resor till och från barnets skola på annan ort. Som underlag bifogas körjournal utan ifyllda mil, fakturor från bensinbolaget och en specifikation över gjorda tankningar, totalt cirka 15 900 kronor. Uttaget beviljas utan motivering eller med hänvisning till aktuell överenskommelse.

Ansökan om uttag på 16 208 kronor för kamremsbyte i handikappanpassad bil inkommer den 6 mars 2023. Faktura på beloppet finns med som underlag till ansökan. Uttaget beviljas utan motivering.

Ansökan om uttag på 27 554 kronor för resor till och från barnets skola på annan ort. Som underlag bifogas körjournal, fakturor från bensinbolaget och en specifikation över gjorda tankningar, totalt cirka 19 434 kr. Uttaget beviljas utan motivering eller med hänvisning till aktuell överenskommelse.

Ansökan om uttag på 14 286 kronor för resor till och från barnets skola på annan ort. Som underlag bifogas körjournal, fakturor från bensinbolaget och en specifikation över gjorda tankningar på ansökt summa. Uttaget beviljas utan motivering eller med hänvisning till aktuell överenskommelse.

Akt 2391

Ansökan om uttag på 10 000 avseende en telefon inkommer den 11 juli 2023. Uttaget beviljas. Motivering till beslutet saknas. Redovisning begärs i samband med uttaget. Efter att kvitto på 9506 kronor inkommit meddelar förmyndaren att uttaget inte nyttjas och ansöker på nytt om 9506 kronor. Uttaget beviljas utan motivering.

Ansökan om uttag på 78 000 kr för a-traktor inkommer den 10 juni 2024. Uttaget beviljas. Beslutet är motiverat utifrån bedömningen att det är "barnets bästa, intresse och främjar dess välbefinnande och utveckling". Motiveringen är inte kopplad till ärendets enskilda omständigheter eller förutsättningar.

Ansökan om uttag på 6999 kronor för AM-körkort inkommer den 1 augusti 2024. Uttag beviljas med samma motivering som ovan.

Akt 2565

Ansökan om uttag på 25 000 kronor avseende moped och hjälm inkom i juni 2024. Uttag beviljas med standardmotivering, likt i akt 2391.

Ansökan om uttag på 2381 kronor avseende bildel till a-traktor inkom i september 2024. Uttag beviljas med samma standardmotivering som ovan.

Nämndens yttrande efter inspektionen

Nämnden uppger att man framöver kommer motivera åtgärder mer utförligt och koppla beslut till ärendets enskilda omständigheter.

Länsstyrelsens bedömning

I flera av de granskade ärenden saknar beslut om uttag på spärrat konto en klargörande motivering.

Enligt 32 § förvaltningslagen ska beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande. Det gäller även beslut om medgivande till uttag från överförmyndarspärrat konto.

Nämnden har i sitt yttrande informerat om att de framgent kommer se till att beslut om uttag på spärrat konto innehåller en klargörande motivering. Länsstyrelsen anser därmed att de uppmärksammade bristerna vad gäller motivering av beslut kan stanna vid ett övrigt påpekande.

Övrigt

Akt 1843

Ställföreträdaren har inte lämnat någon sluträkning.

Överförmyndaren har inte gått vidare med vitesföreläggande och inte heller beslutat om redovisningsbefrielse. Ställföreträdaren har, enligt nämndens yttrande, inkommit med läkarintyg som skulle kunna vara grund för befrielse från att behöva lämna in sluträkning. Dokumentation om läkarintyget saknas i akten. I akten finns en av handläggaren upprättad handling benämnd som sluträkning.

Nämndens yttrande efter inspektionen

Ställföreträdaren har inkommit med läkarintyg. Det har förekommit en brist i dokumentationen av detta samt av huruvida beslut fattats att inte gå vidare med vitesföreläggande. Nämnden har inte upprättat någon egen sluträkning. Den upprättade handlingen har utgjort arbetsmaterial i syfte att utesluta eventuella oegentligheter. Handlingen benämns framöver som utredning.

Länsstyrelsens bedömning

I akten har nämnden inte dokumenterat att en entledigad god man inkommit med ett läkarintyg i syfte att bli befriad från att behöva lämna in slutredovisning i sitt uppdrag. Av akten framgår att man inte har gått vidare med vitesföreläggande och inte heller beslutat om redovisningsbefrielse.

Av 14 kap. 18 § föräldrabalken följer bland annat att, om en förordnad förmyndares, god mans eller förvaltares uppdrag har upphört, ska den som frånträder uppdraget inom en månad därefter lämna en sluträkning till överförmyndaren beträffande egendom som har stått under hans eller hennes förvaltning.

Enligt 14 kap. 19 § föräldrabalken kan en god man eller förvaltare under vissa förutsättningar befrias från att lämna in sluträkning.

Enligt 16 kap. 13 § föräldrabalken får överförmyndaren vid vite förelägga en god man eller förvaltare att vid vite lämna in sluträkning.

Kravet på dokumentation av uppgifter som kan ha betydelse för ett beslut i ett ärende återfinns i 27 § i förvaltningslagen, se vidare Länsstyrelsens bedömning under avsnittet Dokumentation av rekryteringsåtgärder

Av akten framgår inte att nämnden vidtagit några åtgärder i syfte att få in slutredovisningen. Något beslut om redovisningsbefrielse har inte fattats. Vidare har nämnden brustit i sin dokumentation av det läkarintyg som nämnden enligt yttrande efter inspektion uppgett att de fått in. Nämnden har visserligen inhämtat och gått igenom kontoutdrag för aktuell redovisningsperiod i syfte att utreda så att inga oegentligheter skett men Länsstyrelsen kan inte bortse från det faktum att nämnden inte uppfyllt sitt tillsynsuppdrag i denna del. Sammantaget är Länsstyrelsens bedömning att nämnden inte kan undgå kritik för sin bristfälliga hantering och dokumentation i fråga om slutredovisningen.

De som medverkat

Protokollet har upprättats av förvaltningshandläggare Jenny Spector och förvaltningshandläggare Johanna Granlund och justerats av länsjurist Madelene Stillnert.

Granskade akter

2308
1501
2252
223
2391
2565
2044
1205
1080
1300
1843
2543
1279
1581
1434

Kopia till:

Överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun

Överförmyndarnämnden i Katrineholms kommun ska tillställa
kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunrevisorerna
protokollet

Justitieombudsmannen, justitieombudsmannen@jo.se

Revidering av informationshanteringsplanen

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar kommunledningsförvaltningens förslag till ändringar i informationshanteringsplanen.

Sammanfattning av ärendet

Katrineholms kommun har sedan den 1 januari 2022 en gemensam informationshanteringsplan för all kommunal verksamhet. Planen beskriver vilken information kommunen har samt hur den hanteras och ska förvaras.

Kommunstyrelsen fattar beslut om de delar av planen som handlar om diarieplan (4-ställig klassificering) och gallringsfrister. Planen ska hållas aktuell och revideras med jämna mellanrum utifrån förändrad lagstiftning, byte av system eller ansvarig förvaltning samt vid behov av justeringar eller förtydliganden.

Med anledning av Sydarkiveras översyn under 2025 av den mall som kommunens plan utgår ifrån bad kommunledningsförvaltningen kommunens registratorsnätverk att se över sina olika verksamhetsområden och inkomma med eventuella synpunkter. Synpunkterna har därefter samråtts med både synpunktslämnare och Sydarkivera, i enlighet med kommunens bestämmelser.

Kommunledningsförvaltningen föreslår ändringar som berör både diarieplan och gallringsfrister inom områdena; 2 Intern service, 5 Trygghet och säkerhet och 10 Kultur och fritid.

Ärendets handlingar

- Arkivreglemente, [Arkivreglemente, KF 2021-10-25 § 147.pdf](#)

Ärendebeskrivning

Katrineholms kommuns ansvar för bevarandet och tillgängliggörandet av verksamhetsinformation regleras i särskilda bestämmelser beslutade av kommunfullmäktige (2021-01-18, § 16).

Arkiv dokumenterar beslut, aktiviteter och minnen och utgör ett unikt och oersättligt arv som bevaras för kommande generationer. Handlingsoffentlighet garanterar rätten till insyn i såväl ärenden, som i kommunens verksamhet i stort. Arkivet ska hanteras så att rätten att ta del av allmänna handlingar, information för rättsskipning och förvaltning och forskningens behov tillgodoses.

Katrineholms kommun har sedan den 1 januari 2022 en gemensam informationshanteringsplan för all kommunal verksamhet, som beskriver vilken information kommunen har i sitt arkiv samt hur den hanteras och förvaras.

Ansaret för kommunens arkiv är delat mellan kommunstyrelsen och Sydarkivera. Kommunstyrelsen fattar, efter samråd med Sydarkivera, beslut om de delar av informationshanteringsplanen som berör diarieplan (4-ställig klassificering) och gallringsfrist. Övriga delar av planen som bland annat handlar om förvaringsplats, huruvida en handling ska registreras eller inte och berörd förvaltning hanteras som verkställighet.

Planens struktur bygger på kommunalförbundet Sydarkiveras mall "VerksAM Plan" och är uppbyggd utifrån tio olika verksamhetsområden och en nämnd eller en förvaltning kan beröras av flera områden. Planen styrs således inte av hur den kommunala nämndorganisationen ser ut eller hur den kommunala förvaltningen är organiserad.

Med anledning av Sydarkiveras egen översyn under 2025 av den mall som kommunens plan utgår ifrån inledde kommunledningsförvaltningen en översyn av planen via kommunens registratorsnätverk. De synpunkter som inkom har i enlighet med bestämmelserna samråtts med Sydarkivera.

Förvaltningens bedömning och förslag

Utifrån samråd med både synpunktslämnare och Sydarkivera föreslår kommunledningsförvaltningen följande:

- Inom område 2 Intern service, processgrupp Löneadministration föreslås att handlingstypen Arbetstidsscheman ändrar benämning till Personalscheman.
- Inom område 5 Trygghet och säkerhet, föreslås tre nya handlingstyper till följd av ändrad kamerabevakningslag, 1) Bedömning om kamerabevakning, 2) Förteckning över kameraövervakning och 3) Ansökan, yttrande och beslut om undantag för upplysningskravet. Samtliga typer föreslås gallras fem år efter upphörd bevakning.
- Inom område 7 Skola, *avstyrks* förslag om att flytta processgrupp Skolskjuts till område 4 Samhällsbyggnad, då informationshanteringsplanen styrs utifrån verksamhet och inte kommunens organisering och fördelning av ansvar.
- Inom område 10 Kultur och fritid, processgrupp Förmedla information och kunskap och handlingstyp Bokning av publika datorer *avstyrks* förslag om att ändra gallringsfrist från gallring efter ett år till automatisk gallring efter två dagar. Sydarkivera råder här till gallringsfrist minst ett år, exempelvis i händelse av otillbörligt nyttjande av de publika datorerna då informationen behöver finnas bevarad för möjliggörande av rättsvårdande utredning. Gällande gallringsfrist föreslås därför bli oförändrad.
- Inom samma område 10 Kultur och fritid, processgrupp Driva konsthall och museum och handlingstyp Pressklipp föreslås att handlingstypen utgår då informationen bevaras av andra myndigheter.

Stina Svenberg
Utredare

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder

Akten

Datum

2026-01-13

Vår beteckning

KS/2025:502 - 3.10.1 -
Bidrag och sponsring till
organisationer och
utövare

Mottagare:

Kommunstyrelsen

Ordförandeförslag – Ansökan om bidrag till Katrineholms Jazz- och Bluesfestival

Ordförandens förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beviljar ett bidrag på 100 000 kronor till Katrineholms jazz- och bluesfestival 2026.
2. Finansiering sker via kommunstyrelsens medel till förfogande.
3. Senast tre månader efter genomfört evenemang ska föreningen inkomma med en ekonomisk och verksamhetsmässig redovisning till kommunledningsförvaltningen som beskriver på vilket sätt medlen har använts.

Johan Söderberg (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Ansökan om bidrag till Katrineholms Jazz- och Bluesfestival 2026

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen lämnar inget förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Föreningen Katrineholms jazz- och bluesfestival bildades 2017 och har under åren satt Katrineholm på den svenska musik- och jazzkartan. Föreningen ansöker om bidrag på 100 000 kronor för att genomföra festivalen 2026. Den planeras att genomföras lördagen den 25 juli på Stora Djulö Herrgård.

Föreningen har beviljats bidrag från kommunstyrelsen år 2024 och 2025. Föreningen har inkommit med en redovisning över hur bidraget för 2025 har använts.

Ärendets handlingar

- Ansökan om bidrag till Katrineholms Jazz- och bluesfestival 2026
- Redovisning Katrineholms Jazz- och Bluesfestival 2025
- Ekonomisk redovisning Katrineholm Jazz och bluesfestival 2025

Julia Holmlund
Utredare

Beslutet skickas till:

Katrineholms Jazz- och Bluesfestival

Kommunledningsförvaltningen – ekonomi

Föreningsservice

Akten

Till Kommunstyrelsens ordförande i Katrineholm, Johan Söderberg

Ansökan om evenemangsstöd för Katrineholm jazz- och bluesfestival

Den idéella föreningen Katrineholm jazz- och bluesfestival bildades 2017, med målet att starta en jazzfestival i Katrineholm. En jazzfestival som var tänkt att fortleva flera år framöver. Samt att sätta Katrineholm på den svenska musik- och jazzkartan.

Målet och ambitionen har infriats, vi har levererat en Jazz o Bluesfestival i flera år som fått stort anseende och är omtalad över hela Sverige..... ja troligen stora delar av världen, vi räknar kallt med att våra entusiastiska deltagare från andra länder som USA, Italien o Island talat varmt om festivalen i sina hemländer.

Festivalen planeras att åter igen genomföras ***lördagen den 25 juli 2025***

Festivalen har redan stort anseende nationellt och har uppmärksammats av bla. Sveriges radio samt SVT samt en hel rad dagstidningar. Att motivera värdet för medverkande sponsorer samt Katrineholms Kommun att fortsätta medverka och sammankopplas med festivalen har styrelsen nedan uppfattat som en rolig och lätt uppgift. Styrelsen arbetar och engagerar sig helt ideellt.

Med detta som bakgrund ansöker vi härmed om evenemangsstöd för 2026 års festival med 100 000 kr.

Och önskar ovanstående belopp insatt på konto nedan innan decembers utgång 2025.

Föreningen Katrineholm jazz- och bluesfestival
Org nr: 802508-5567
Bankgiro: 5198-5612

Allmänt om Jazz och Bluesfestivalen 2026:

Plats: Stora Djulö Herrgård

Datum: Lördagen den 25 juli 2026

Antal besökare: 1500-2000 pers, en uppskattning baserad på tidigare år.

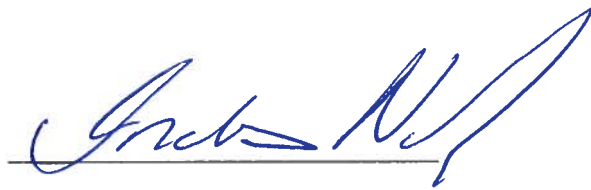
Samarbetspartners/sponsorer: Samma som tidigare år.

Artister: Program sätts under våren -26 och arbetet tar fart efter denna ansökans beviljande.

Med förhoppningar om ett givande samarbete!

Styrelsen Katrineholm jazz- och bluesfestival:

Ola Halvarsson
Ludvig Nord Hollsten
Christer Cronholm
Daniel Magnell

Andreas Nord

Redovisning för Katrineholm Jazz- & Bluesfestival 2025

Katrineholm Jazz- & Bluesfestival erhöll från Katrineholms kommun bidrag för att arrangera en festival. Denna ägde rum vid Stora Djulö Herrgård lördag 26/7 mellan kl 12.00 och ca 22.00 med akterna:

Erik Söderlind meets Christina von Bülow

Focusyear Band 25 featuring Albin Ormegard

Vivian Buczek Group

Helge Albin Quintet

Jonas Wall Umbaji

Horns with Hubris

Evenemanget har fritt inträde och besöktes av ca 1000 personer. Föreningen har för avsikt att fortsätta verksamheten och arrangera en festival sommaren 2026 lördag 25/7.

Vänliga hälsningar

Ola Halvarsson

Ordförande Katrineholm Jazz- & Bluesfestival

Utfall Katrineholm Jazz- och bluesfestival 2025

Kostnader

Arvode och resekostnader artister	171 000, 00
Teknik	56 125, 00
Pianostämning	1 745, 00
STIM	2 777, 00
Loopia	458, 75

Summa kostnader: **232 105, 75**

Finansiering

Kulturstöd Katrineholms kommun	100 000, 00
Sponsorer	115 000, 00

Summa finansiering **215 000, 00**

Swish från besökare	17 470, 00
---------------------	------------

Summa finansiering och swish **232 470, 00**

Val av ersättare i personalutskottet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen väljer Ewa Callhammar (L) till ersättare i personalutskottet till och med den 31 december 2026.

Sammanfattning av ärendet

Lena Jarl (L) har avsagt sig sitt uppdrag som ersättare i kommunstyrelsen och därmed även uppdraget som ersättare i personalutskottet. Liberalerna nominerar Ewa Callhammar (L) till ny ersättare i personalutskottet.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Personalutskottet

Lena Jarl

Ewa Callhammar

Kommunledningsförvaltningen – Stöd- och samordning, löneenheten

Akten

Entledigande och val av representant till Styrgruppen för Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK)

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen entledigar Lena Jarl (L) från uppdraget som representant i Styrgruppen för Kommunens Kvalitet i Korthet.
2. Kommunstyrelsen väljer Ewa Callhammar (L) till representant i Styrgruppen för Kommunens Kvalitet i Korthet för resterande tid av mandatperioden 2023-2026.

Sammanfattning av ärendet

Lena Jarl (L) har i en skrivelse begärt att få bli entledigad från sitt uppdrag som representant i Styrgruppen för Kommunens Kvalitet i Korthet.

Liberalerna nominerar Ewa Callhammar (L) som ny representant i Styrgruppen för Kommunens Kvalitet i Korthet.

Karin Österman Sundell
Registrator

Beslutet skickas till:

Kommunens Kvalitet i Korthet

Lena Jarl

Ewa Callhammar

Kommunledningsförvaltningen – Stöd- och samordning

Akten

Stöd och samordning

Mottagare:

Vår handläggare

Handläggare telefon

Handläggare e-post

Anmälan om delegationsprotokoll

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegationsbeslut som redovisas i sammanträdesprotokollet.

Hemvärnet

Yttrande över ansökan till hemvärnet. (KS Del/2025 § 146)

Dnr KS/2025:3-9.3.4

Avskrivning av kundfordran

Med stöd av kommunstyrelsens beslut om rätt att å kommunstyrelsens vägnar handlägga vissa ärenden beslutar ekonomichefen då upprepade krav visat sig resultatlösa att avskriva följande:

Avgift	Summa
Vård och omsorgsavgifter	126 673:-
Avgift placerat barn	5 169:-
Ej återlämnad bok	300:-
Årsavgift livsmedelstillsyn	5 050:-
Årsavgift miljöbalken	6 060:-
Kunskapsprov alkohollagen	1 500:-
Hyra städ och flyttkostnader	25 637:-
Kostnad för handlingar	408:-
Egenavgift hyra låsöppning	4 237:50

(KS Del/2025 § 136)

Dnr KS/2025:4-2.4.7

Tilldelningsbeslut

Tilldelningsbeslut Dynamiskt inköpssystem Tekniska konsulter Dagvattenutredning för detaljplan, Katrineholms kommun Dnr TI 2024-1100, DIS uppdrag 79605. (KS Del/2025 § 143)

Tilldelningsbeslut ramavtal säkerhetsbesiktning, drift och underhåll samt nyinstallationer av järnvägsarbeten Dnr TI 2024-1348. (KS Del/2025 § 144)

Tilldelningsbeslut Lås & larmsystem Katrineholms kommun och KFAB Dnr TI 2025-1182. (KS Del/2025 § 147)

Dnr KS/2025:37-2.6.1

Yttrande över åtgärdsprogram för vatten 2027-2033 i Norra Östersjöns vattendistrikt

Kommunstyrelsens ordförande beslutar på kommunstyrelsens vägnar att till Länsstyrelsen i Västmanlands län som kommunens yttrande översända nedanstående yttrande.

Katrineholms kommun har inget att tillägga om hur omfattningen och detaljeringsgraden i miljökonsekvensbeskrivningen ska avgränsas (6 kap. 10 § miljöbalken) utöver det som framkommit av underlaget till remissen. (KS Del/2026 § 1)

Dnr KS/2025:445-1.9.1

Attestförteckning – kommunledningsförvaltningen 2026-01-01

Kommundirektör Sari Eriksson beslutar att utse beslutsattestanter och ersättare för kommunledningsförvaltningen i enlighet med attestförteckning KLF 2026-01-01. (KS Del/2025 § 145)

Dnr KS/2025:496-1.3.2

Bidrag till Hörselskadades förenings 60-årsjubileum 2026

1. Kommunstyrelsens ordförande beslutar på kommunstyrelsens vägnar att bevilja ett bidrag på 15 000 kronor till Hörselskadades förenings 60-årsjubileum.
2. Bidraget kommer att finansieras ur kommunstyrelsens medel till förfogande. (KS Del/2026 § 2)

Dnr KS/2025:503-3.10.1

Bidrag till Kulturföreningen Fogelstads medverkan i Folk och Kultur 2026

1. Kommunstyrelsens ordförande beslutar på kommunstyrelsens vägnar att bevilja ett bidrag på 3 850 kronor till kulturföreningen Fogelstads medverkan i Folk och Kultur 2026.
2. Bidraget finansieras ur kommunstyrelsens medel till förfogande. (KS del/2026 § 3)

Dnr KS/2026:29-3.10.1

Bidrag till boxningsgala Night of Champions

1. Kommunstyrelsens ordförande beslutar på kommunstyrelsens vägnar att bevilja ett bidrag på 50 000 kronor till Katrineholms boxningsklubb för anordnandet av boxningsgalan Night of Champions 2026.
2. Bidraget finansieras ur kommunstyrelsens medel till förfogande.
3. Senast tre månader efter genomfört evenemang ska föreningen inkomma med en ekonomisk och verksamhetsmässig redovisning till kommunledningsförvaltningen som beskriver på vilket sätt medlen har använts. (KS Del/2026 § 4)

Dnr KS/2026:30-3.10.1

Skolskjuts

Avslagsbeslut skolskjuts beslutat i enlighet med kommunstyrelsens delegationsordning
ärendenummer

260106-MS-GRUND-QZ26

260113-MS-GRUND-HI43

Dnr KS/2025:237-7.1.4

Meddelanden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen lägger meddelandena till handlingarna.

Protokoll och protokollsutdrag

Region Sörmland har översänt protokoll från Gemensamma patientnämndens sammanträde 2025-12-11.

Hnr 2025:3702

Region Sörmland har översänt protokollsutdrag från Regionstyrelsens sammanträde 2025-12-16, § 298/25 - Ny strategisk inriktning för storregional planering i östra Mellansverige.

Hnr 2026:15

Kommunalförbundet Sydarkivera har översänt protokoll från förbundsstyrelsens sammanträde 2025-12-02.

Hnr 2025:3708

Kommunalförbundet Sydarkivera har översänt protokollsutdrag från förbundsstyrelsens sammanträde 2025-12-05, § 44 - Redovisning av digitala arkivleveranser hösten 2025 inklusive ärendets handlignar.

Hnr 2025:3705, 2025:3706, 2025:3707

Norrköpings kommun har översänt protokollsutdrag från kommunfullmäktiges sammanträde 2025-12-15, § 193 - Översiktsplan för Norrköpings kommun.

Hnr 2026:140

Verksamhetsplan

Region Sörmland har översänt Gemensamma patientnämndens verksamhetsplan med budget 2026-2028.

Hnr 2025:3703

Remiss - Trafikverkets förslag till ändringar gällande riksintresseanspråk för kommunikationer

Trafikverket remitterar förslag till ändringar gällande riksintresseanspråk för kommunikationer (TRV 2024/129227). Förslaget har bland annat skickats till kommuner och regioner för kännedom. Eventuella synpunkter från dessa ska lämnas till Länsstyrelsen senast den 6 februari 2026.

Trafikverket är enligt förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden ansvarig för redovisning av områden som bedöms utgöra riksintresse för kommunikationer, avseende transportsektorn, enligt 3 kap. 8 § miljöbalken.

Ändringarna i riksintresseanspråket är en följd av Trafikverkets nya kriterier för utpekande av riksintressen. De största ändringarna berör riksintresseanspråk för sjöfarten och är ett utfall av en översyn som gjorts i samverkan med Sjöfartsverket.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har berett ärendet och bedömer att förslag till ändringar inte har inverkan på Katrineholms kommun varför kommunen kan avstå från att yttra sig. Bedömningen är avstämd med kommunstyrelsens ordförande.

Dnr KS/2025:479-1.9.1

Sponsoravtal

Sponsoravtal mellan Katrineholms kommun och Katrineholms Boxningsklubb gällande marknadsföring av kommunen under Boxningsgalan Night of Champions 4, 21 februari 2026.

Hnr 2026:97

Sveriges Kommuner och Regioner

Sveriges Kommuner och Regioner har översänt meddelande 13/2025 - Tilläggsöverenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner 2026 - Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention.

Hnr 2026:28

Sveriges Kommuner och Regioner har översänt meddelande 14/2025 - Överenskommelse - Försörjningsberedskap för läkemedel.

Hnr 2026:29

Sveriges Kommuner och Regioner har översänt meddelande 15/2025 - Överenskommelse - försörjningsberedskap medicintekniska produkter 2026.

Hnr 2026:30

Övrigt

Region Örebro har översänt Beslutad länstransportplan för regional transportinfrastruktur 2026-2037 och samrådsredogörelse Länstransportplan för transportinfrastruktur 2026-2037.

Hnr 2026:142, 2026:143